

DARBININKAS

"Entered as second-class matter Sept. 22, 1915 at the post office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879."

Tel. So. Boston 620

VOL. IV, No. 109 (589).

SUBATA, RUGSĖJO 20 D., 1919.

PRENUMERATOS KAINA:

Tris kartus savaitėje \$3.00
Bostone ir apilinkėje 4.00
Užrubežyje metams 4.85
"DARBININKAS,"
242 Broadway, So. Boston, Mass.

ŠIS NUMERIS 5 CENTAI.

"Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on July 12, 1918."

Didelis Streikas Prasidės Rugs. 22.

STREIKAS.
Plieno darbininkų organizavimo komitetas Pittsburge, Pa. turėjo konferenciją ir svarstė apie šaukimą streikui plieno darbininkų. Svarstyta apie atidėjimą streiko iki po spalio 6 d., kada prasidės prez. Wilsono šaukiamoji darbininkų konferencija.

Sitame susirinkime dalyvavo atstovai nuo 24 unijų ir dauguma smarkiai kalbėjo prieš streiko atidėjimą. Buvo nurodinėjama, jog darbininkai pagatavi streikuoti, kad kompanijos nepakenčiamai persekioja unijų organizatorius ir abelnai unijistus ir todėl streiką atidėti reikėtų apiešti darbininkus ir palikti kapitalistų malonei. Sakyta buvo, jog unijų organizatoriai, kurie įvairiose valstijose organizavo plieno darbininkus į unijas nedrįstų išnaujo pasirodyti, jei dabar streikas būtų atšauktas.

Plieno ir geležies darbininkai ikišiol buvo vieni iš labiausiai išnaudojamų darbininkų ir jie buvo menkiausia organizuoti. Pereitos vasaros Amerikos Darbo Federacijos kongrese buvo nutarta kuolabiausiai pasirūpinti plieno darbininkų suorganizavimu ir jų būvio pagerinimu. Pasirodė, kad be streiko to nebus atsiekta ir visur buvo išanksto daromi prisirengimai prie streiko.

Plieno ir geležies darbininkų yra apie 2.000.000. Jie šaukiami streikan rugsėjo 22 d.
Unijų vadų suvažiavimas paskelbė 11 punktų, del kurių negali atsižadėti streiko. Štai jie:
1 — Gary, plieno magnatas, įžeidė darbininkus sakdamas, kad jie neturi išlavintų atstovų tartis su kompanijų atstovais.
2 — Kaip tik darbininkai pradėjo tvirtis į unijas, tai kompanijos pradėjo nuolatinių unijų ir organizatorių ir unijistų persekiojimą, pavarant iš darbo ir net nugalbijant, panašiai, kaip Rusijoje.

3 — Buvo visur persekiojami susirinkimai ir prakalbos. Unijų organizatoriai buvo areštinėjami, teisiama baudžiami.
4 — Pavyzdžiui McKeesport darbininkų legalis susirinkimas buvo išvaikytas, rengėjai ir kalbėtojai areštuoti ir kalėjiman uždaryti. Paskui paleisti po \$3000 kaucijos. Hammonde, Ind. buvo užmušti keturi unijistai. Tą padarė kompanijų pasamdyti detektvai. Po to užmuštųjų liudininkai buvo taip įbauginti, kad ta piktadarybė tapo užslėpta.
5 — Šautuvai ir armotos tapo atgabentos dirbtuvėms ir jos aptvertos labai elektrizuotomis vielomis.
6 — Ginkluoti žmonės eidavo terorizuoti netik darbininkus, bet ir pašaliečius darbininkams pritariančius.
7 — Persekiojimai darbininkų nuolatai diidnosi, reikalaujama, kad pasirašytų po pažadų, jog nesą ir nebūsią unijistais.
8 — Kadangi plieno darbininkai buvo privileiti pirkti kompanijų šėrus, tai jie buvo bauginami, jog šėrai bus nupiginti ir dirbtuvės ant neapribuoto laiko uždarytos.
9 — Leista gandai, jog streikas atidėtas ir kad darbininkų vadai patsidavė.
10 — Kompanijos nekludodo organizavimuisi ir netikusias organizacijas Todel I. W. W. kaikuriuose vietose platinasi.
11 — Tikra priežastis, del kurios kompanijos priešinosi yra ta, kad jos nori darbininkų algas numušti.

Reikalavimai.
Plieno darbininkų reikalavimų yra 12. Štai jie:
Teisė prie "collective bargaining."
Priimti atgal atstatytus darbininkus už agitaciją už unijistų persekiojimą, pavarant iš darbo ir net nugalbijant, panašiai, kaip Rusijoje.

Zinomas per 25 metus ir Valdžios prizūrimas
Henry J. Schnitzer State Bank
Pavelijant Suvienytų Valstijų Valdžiai kaip pirma taip ir dabar
SIUNČIA PINIGUS Į LIETUVĄ
ir gvarantuoja
Norinčius gauti prekes pinigų ir kitų žinių meldžiame kreiptis pas:
Henry J. Schnitzer State Bank
141 Washington Street, New York, N. Y.

Amerikos armijos Francijoje La Pollice stovykla. Čia buvo sukrauti į laivus daiktai, supirkti Lietuvai nuo Amerikos kariuomenės.
Iš kairės ant porčiaus stovi francūzų vertikas prie amerikiečių, toliau stovi majoras Sutkus, Lietuvos armijos leitenantas Biliūnas, kun. J. Dobužis (civiliuose rūbuose) ir Amerikos armijos kapitonas Dornfield.

8 valandų darbo diena.
Panaikinti 24 valandų "sifta."
Padidinti algas, kad darbininkai galėtų gyventi su lyg amerikoniško gyvenimo standartu.
Standard algos visuose darbo skyriuose ir darbininkų klasifikavimas.
Dviguba alga už viršlaikį, šventadieniais ir nedėliomis.
Čekiavimo sistema rinkimo unijinių mokesčių.
Amžiaus principas pritaikinti prie užlaikymo, pamazinimo ir padidinimo darbo jėgų.
Panaikinimas kompanijų unijų.
Panaikinimas fizinio ekzamenavimo įstojančių darbininkų.

RENKA NAUJUS POLICMONUS.
Bostono policijos komisijonierius Curtis paskelbė, jog pradeda rekrutavimą naujų poliemonų. Susitrukavusieji poliemonai nebūsią priimti atgal.
Kandidatai į poliemonus gali būti ypač ex-kareiviai. Kandidatai turi būti nuo 25 iki 23 metų amžiaus, sverti mažiausia 140 svarų, ir būti augščio mažiausia 5 pėdų ir 8 colių. Pradėta alga bus \$1.400 metuose. Pirmą uniforma bus dykai.

BLAURIAUSIAS ORAS.
Londone pagal tyrinėjimus yra blauriausias oras Anglijoj. Aprokuota, kad kasmet ant kvirtainės mylios suodžių nukrinta 60 tonų.
Vokietijos laikraščiai daug rašo apie tai, kaip D'Annunzio užėmė Fiume miestą. Dabar vokiečiai plenuoja panašiai užimti Danciją.

KETINA DĖTIS PRIE AMERIKOS DARBO FEDERACIJOS.
New Yorko miesto darbininkų unijos turėjo susirinkimą ir tarėsi apie prisidėjimą prie Amerikos Darbo Federacijos. Tame susirinkime dalyvavo atstovai nuo gaisrininkų, poliemonų, mokytojų, techniškų žmonių, klerkų, stenografų, knygvedžių unijų, vandens meterių inspektorių, sveikatos inspektorių, tenementų inspektorių, gatvių šlavėjų unijos, vežėjų unijos ir Keepers' and Matrons' unijos.
Tų unijų narių skaičius siekia arti 100.000. Reiškia ant tiek pasididintų Amerikos Darbo Federacija.

BAUDŽIA SPEKULENTUS.
Anglijoj valdžia pagavo ir nubaudė 336 spekulentus. Bausmės išviso jie užmokėjo \$20.000. Keturi iš jų pasodinti kalėjiman.

Korespondencijos Atvežtos iš Lietuvos.

ŽAGARĖ (Šiaulių apskr.)

Pas mus yra daug priešų Lietuvos nepriklausomybei. Jų vadais yra A. Kvedaras, Juozas Keturakis, Sidlauskas, Girėius, Dauginis, Kriauciūnas, Zlabis ir kiti. Jie atkalbinėja Lietuvos jaunikičius, kad jie neitų kariuomenėn, — sodiečius, kad jie neduotų jėgų arklų ir kitokių dalykų reikalaujamų Lietuvos valdžios. Išdalies jiems tas darbas sekasi. Štai pavyzdys. Įvykus Žagarės jaunimo mobilizacijai ir sumobilizuotus pristatė Šiauliuose, kaip jau gal ir Rmerikoje girdėjote, vokiečiai užpuolė nakėia beginklius Lietuvos naujokus Šiauliuose, daug jų sužeidė ir kelioliką užmušė. Persigandę likusieji naujokai kiekvienas parbėgo namuosna. Savo laiku valdžios buvo paskelbta visiems grįžti į Šiaulius, bet gavę nuo bolševikų agentų padaršimus naujokai ir po šiai dienai negrįžta. Tuo pačiu demoralizuojama Lietuvos kariuomenė, reikėtų pavartoti čia griežtesnes priemones, ypač prieš bolševikų čia paliktus agentus. Šiauliuose ir Žagarėje yra tam tikros bolševikų organizacijos griausti Lietuvos nepriklausomybės darbais. Jie turi susisiekimus ir su Rusijos bolševikais per tam tikrus "ištikimus draugus."

LIETUVOS SVEIKATOS STOVIS.

Bolševikai uinešė visokias ligas Lietuvon. Labai žmonės serga ir miršta nuo šiltinės. Vaistų ir gydytojų maža. Vienų kunigų nuo Naujų Metų iki rugiūčio pradžios išmirė 40 užsikrėtę nuo ligonių. Lietuvoje dabar jaučiama didelė stoka kunigų; mažos filijos ir koplyčios yra visai be kunigų. Atgijant Tėvynei, auga ir mokyklų skaitlius, bet kapelionų joms trūksta. Seminarijon neperdaug pastoja, o per 6 metus kol prieina šventimų laikas mažai lieka kandidatų į kunigus.
Jau pradeda žmonės sirgti raupais ir dizenterija. Yra jau mirusių tomis ligomis.

LIETUVOS ŠIMET DERLIUS.

Vietomis kaip Šiaulių, Panevėžio pavietuose labai geras, bet Kauno paviete vasarjog naikur delei lietingos vasaros visai blogas. Pievos šimet pažėle, bet sumiti sunku, nes nuolat lija ir lija, daug šieno ir dobilų supuvo. Rūgiai abelnai imant vidutiniai. Duonos gal užtektų, kad būtų sulaukytas išvežimas spekuliacijos keliu į Kuršą ir Rosiją. Žydai ir šiaip spekuliantai Lietuvos javų, gyvulių ir kitų produktų gabenimu Kurliandijon ir Rosijon per Lietuvos sieną vien tik ir užsiima, iš to pripildami sau kišenias tūkstančiais, o Lietuvoje javų ir kitų dalykų neapsakomai kainas įvarydami ir tuomi gimdydami biednų žmonių Litt. valdžios nepasitikejima.
Kunigas Petras Kaščiukas. Gerbiamo "Darbininko" Redakcija!

Malonėkite patalpinti sekantį laišką iš Lietuvos, Josvainių parapijos, Šingaliai.
Gerbiamieji mano giminės Amerikoje! Jau 6 metai kaip aš apie jus neiki negirdžiu. Gal iš jų niekis esate gyvi. Aš jūsų brolis kun. Petras Kaščiukas pranešu Jonui Kaščiukui, Antsei Kuprienei, Jonui Nomeikui, Jonui Navickui ir kitiems, kad aš esu sveikas ir gyvenu Žagarėje, Šiaulių paviete; ilgai buvau po bolševikų jungu. Apsilankiau Šingaliuose. Tėvelis Juozas Kaščiukas sveikas. Kaščiukienė Pebrienė mirė šimet nuo šiltinės Šingaliuose. 1919 m. išmirė šie žmonės: Kaščiukienė, Aleksienė (vyras 1918 m. mirė), Jakaitienė Jieva, Kaščiukienė Eleonora, Ziužinis Jonas, Pečiukas Mikols, Karaukskienė Antanina, Saldienė
Kunigas P. Kaščiukas.

KALEDOMS PLOTKELES
Su puikiausiais pagražinimais.
Mierio plotkelė 3 1/2 x 6
Rašyk del platesnių informacijų ir kainos pas
CHRISTIAN WOLF
3453 ST. VINCENT AVE., ST. LOUIS, MO.

LIETUVOS SVEIKATOS STOVIS.
Bolševikai uinešė visokias ligas Lietuvon. Labai žmonės serga ir miršta nuo šiltinės. Vaistų ir gydytojų maža. Vienų kunigų nuo Naujų Metų iki rugiūčio pradžios išmirė 40 užsikrėtę nuo ligonių. Lietuvoje dabar jaučiama didelė stoka kunigų; mažos filijos ir koplyčios yra visai be kunigų. Atgijant Tėvynei, auga ir mokyklų skaitlius, bet kapelionų joms trūksta. Seminarijon neperdaug pastoja, o per 6 metus kol prieina šventimų laikas mažai lieka kandidatų į kunigus.
Jau pradeda žmonės sirgti raupais ir dizenterija. Yra jau mirusių tomis ligomis.

LIETUVOS ŠIMET DERLIUS.
Vietomis kaip Šiaulių, Panevėžio pavietuose labai geras, bet Kauno paviete vasarjog naikur delei lietingos vasaros visai blogas. Pievos šimet pažėle, bet sumiti sunku, nes nuolat lija ir lija, daug šieno ir dobilų supuvo. Rūgiai abelnai imant vidutiniai. Duonos gal užtektų, kad būtų sulaukytas išvežimas spekuliacijos keliu į Kuršą ir Rosiją. Žydai ir šiaip spekuliantai Lietuvos javų, gyvulių ir kitų produktų gabenimu Kurliandijon ir Rosijon per Lietuvos sieną vien tik ir užsiima, iš to pripildami sau kišenias tūkstančiais, o Lietuvoje javų ir kitų dalykų neapsakomai kainas įvarydami ir tuomi gimdydami biednų žmonių Litt. valdžios nepasitikejima.
Kunigas Petras Kaščiukas. Gerbiamo "Darbininko" Redakcija!

Malonėkite patalpinti sekantį laišką iš Lietuvos, Josvainių parapijos, Šingaliai.
Gerbiamieji mano giminės Amerikoje! Jau 6 metai kaip aš apie jus neiki negirdžiu. Gal iš jų niekis esate gyvi. Aš jūsų brolis kun. Petras Kaščiukas pranešu Jonui Kaščiukui, Antsei Kuprienei, Jonui Nomeikui, Jonui Navickui ir kitiems, kad aš esu sveikas ir gyvenu Žagarėje, Šiaulių paviete; ilgai buvau po bolševikų jungu. Apsilankiau Šingaliuose. Tėvelis Juozas Kaščiukas sveikas. Kaščiukienė Pebrienė mirė šimet nuo šiltinės Šingaliuose. 1919 m. išmirė šie žmonės: Kaščiukienė, Aleksienė (vyras 1918 m. mirė), Jakaitienė Jieva, Kaščiukienė Eleonora, Ziužinis Jonas, Pečiukas Mikols, Karaukskienė Antanina, Saldienė
Kunigas P. Kaščiukas.

James M. Keyes Advokatas
350 Broadway, So. Boston, Mass
TEL. SO. BOSTON 212 OR SO. BOSTON 600.
JEIGU VIENAS UZIMTAS ŠAUK KITA.

Marijona, Saldys Juozas, Moeckus Adomas, Ažna Mateušas, Šaparauskas Jonas, Šaparauskienė Uršulė, ir Jasinkaitienė Stanislava, visi nuo šiltinės. 1918 mirė Šingaliuose A. Kaščiukas, Kaščiukytė Uršulė, Julijonas Ziužinis, Jakaitis Vincas, Jakaitienė Marijona, mirė 1914 m., Kazakauskai abudu, Rainis Baltramiejus 1916 m. mirė ir daug kitų. Visi mirė laike vokiečių viešpatavimo. Vokiečiai iš Lietuvos išvežė visus vaistus, naujų neduoda. Gydytojų Lietuvoje visai maža buvo ir dabar ne daug. Vokiečiai mūsų žmonių nelabai žiūrėdavo, per tai ligos plėsdavos ir nebuvo kas jas sulaiko, o čia dar ligoms platintis padėjo vokiečių ir paskutiniu laiku bolševikų prispaudimas, badas ir vaigai. Rašykite iš Amerikos į Lietuvą prie savo giminių, pažįstamų, jie jūsų labai laukia. Kitų namiškių neliko visai vyriškių. Grįškite namon, jūsų laukia Tėvyne ir giminės.
Jus širdingai mylintis
Kunigas Petras Kaščiukas. Josvainiai, 16 rugpjūčio, 1919.

MŪSŲ LIETUVOS BAŽNYČIŲ VARPŲ LIKIMAS.
Kas nežino, kaip garsiai Lietuvos varpai kviesdavo žmones bažnyčion arba graudingai aidu jie apreiškėdavo žmonėms mirtį tėvų, brolių, pažįstamų ir draugų. Daug ir brangių varpų buvo prieš karą Lietuvoje. Dauguma Lietuvos varpų buvo garsūs savo senu, istoriškais užrašais ir didumu. Labai daug varpų turėjo ypatingai maloniai gaudžiantį garsą. Kaip antai: Kauno katedros, seminarijos ir daug kitų bažnyčių. Dauguma Lietuvos varpų buvo Jūsų Amerikos lietuviai pinigais ištaisyti. Tai-gi tų visų garsių visokiomis ypatybėmis varpų Lietuva per karą nustojo. Prasidėjus karui rusai plėšė iš varpnyčių, kur negalėjo čielų išimti, ten su dinamitu ir kitais prietaisais sprogdino ir visus čielus ir sudaužytus varpus išgabeno į Rosiją. Kur dar rusai nebuvo suskubę išvežti, ten ateityje vokiečiai juos išbaigė daužyti ir išvežti Vokietijon. Tai-gi visos Lietuvos bažnyčios dabar be varpų kaipo kurėios išrodo. Tik-tai Josvainių ir Joniškio bažnyčių kiek žinau varpai nors ne visi tebėra ačiū klebonų sumanumui. Daugelyje vietų besprogdindami rusai ir vokiečiai varpnyčias su varpais sugadino ir pačias bažnyčias.
Kunigas Petras Kaščiukas.

DARBININKŲ JUDEJIMAS AMERIKOJE.

Didelės gamtos pajėgos nematomos. Jos veikia paslapčiai. Arčiau dirstelėję pastebėsime jog reališkiausi dalykai nę greit patiriam. Norėdami gerai suprast gamtą, privalome eiti už iliuzijos uždangos, kuri slepia jos pajėgas nuo negeisčių ir mažai atidos atkreipiančių tyrinėtojų.

Tyrinėdami socialį mokslą, atrasime ir-gi tas dideles veikiančias pajėgas negreit pastebimas. Ypatingai darbininkų judėjimo Amerikoklausime tuoj paaiškėja svarbiausios veikiančios socialės pajėgos; o vienok jos yra beveik suvis nežinomos jų veikmėje paprasties darbininkams; nors jie patįs tikrai sudaro tąjį judėjimą arba jie patįs yra tąja spēka.

Pracities istorijoje skaitome stebėtinus darbus nuveiktus nekuriuose laikuose. Bet nūnai išivaizdina, kad joks pirmenis amžius nebuvu taip pilnas išradimuose ekonominiame bei pramonės — industrialiam gyvenimuose kaip šis kuriamas gyvenime. Šiandien mes esame liūdininkais didžiausios pasaulio dramos veiksmo. Vienok turime prisipažinti, anot prof. R. T. Ely, Ph. D., kad mes matydami nematome, arba kad ir matome, tai neaiškiai. Iš vienos pusės, galėt neatkreipiamė ganėtinai atidos ant nepalyginamo su kitais amžiais socialio judėjimo; o iš kitos pusės nelengva esti mums, kurie tame judėjime esam, įgyti didelį prospektivų į tą judėjimą žvilgsnį. Didelės ekonominės socialės vilnys yra apėmusios visą žmonią, kuri pusiau tą visą jausdama plaukia su jomis. Tokiamė tai epoke mes randamės.

Nors tai sunku mums patiems patirti tą socialį judėjimą, kurio dalimi esame, ale vis-gi tas galima padaryti. Praeitais metais vienam anglų laikraštyj teko matyti apie baisios karės pastabą, kad esą mes kaip norime galime stengtis ją pažinti, bet nekoku būdu negalėsime. Tik už kelių dešėtkų metų teisingas šios karės aprašymas galės būt padarytas. O dabar mes patys per arti prie tikrų faktų kad juos prospektiviai matyti ir nuosprendį išdnoti.

Apie dabartinį darbininkų judėjimą Amerikoje tikrai gal ir panašią išvadą priversti būtūr e daryti, bet apie praėjusius laikus, tai jau kitaip. Juos aiškiau matome ir jų svarbą matome. Visųpirmu, kas tai yra darbininkų judėjimas? Visuplačiausioje prasmėje yra tai stengimasis žmonių darbininkų gyventi žmogiską gyvenimą. Yra tai siekis gauti atlyginimą už darbą toki, kurio užtektų geram pragyvenimui. Pagal R. Ely, yra tai sistematiška organizuotų masių kova atsiekti pirmiausiai daugiau linksmumo ir ekonomiskų šaltinių. Darbininkų judėjimas turi apimti kaip geresnį gyvenimą materilės taip ir dvasios sielos srityse. Judėjimas kurs tik viena puse rūpinasi neatsakipajūsta asmeniškoss nuo-

jo tikslui. Judėjimas turi būt harmoniškoss abiejų pusų tobulinimas kaip pavienių darbininkų taip ir grupių. Jisai pilnai privalo atsakyti šventai tiesai kiekvieno progreso, krikščioniškai civilizacijai. Tasai judėjimas privalo būt paremtas pamatu "Mylėk artimą kaip patsai savę." Tikras darbininkų judėjimas priešinasi visokios formos priespaudai, nes priespauda neleidžia žmogui atsiekti savo gyvenimo tikslą, ale jį priverčia gyventi del kito, bei kitų. Todėl tikra darbininkų judėjimo reiksmė yra toji, kuri stengiasi tobulinti žmonią pagal principus, kurie gaivino pranašus, galvočius visų amžių. Apima idėja kad laikas turės ateiti kuomet visokios rūšies karės turės pranykti, ir kuomet rami žmonių organizacija ras vietą geram tobulinimui bei augimui delei kiekvieno asmens. Visokia vergija turi pranykti. Toksai darbininkų judėjimas buvo ir tebėra Amerikoje. Kuomet jis atsieks savo sieki? Kuomet meilė artimo bus ne tik žodžiuose, ale ir darbuose, "Mylėk artimą savo kaip patsai savę."

Darbininkų judėjimas kaip kitose šalyse taip ir Amerikoje paliečia visą žmonią. Juk žmonią diduomenėje yra darbininkais. Tasai judėjimas apsiereikia įvairiose formose. Todėl nestebėtina jog randasi tokių, kurie darbininkų judėjimą nori bei stengiasi nukreipti nuo tikro kelio arba pastatyti ant pražūtis. Beveik visad radosi netikrų vadų, kurie norėjo užbėgti kelią geriams — tikriems vadams. Socialistai, komunistai, I. W. W., anarchistai, nihilistai, įvairios unijos bando traukti tai vienon tai kiton pusėn. Arčiau darbininkų judėjimo Amerikoje prisiziūrėję išvysime jog jisai nuolat išlengvo pirmyn plaukia. Jo nieks negal su laikyti, nelyginant sraunios upės bėgimo. Nebereikalo dainius Maironis sako:

"Nebeužtvenksi upės bėgimo,
Norint sau eiti
jį pamažu;
Nebsulaikysi naujo kilimo
Nors jį pasveikint būtų baisu.
Naujos idėjos — darbas ne vaiko:
Užtvenktos mēto audros žaibus!
Nebsuturėsi bėgančio laiko:
Vaikas tik stabdo jo veikus."

— P. B.

Darbininkų judėjimo vadus abelnai dalinama į dvi kliaisi. Viena klesa pripažista dabartinę egzistuojančią tvarką. Ji nereikalauja visiško perorganizavimo ekonominės sistemos įstaigų, bet tik eina prie jų pagerinimo — tobulinimo, panaikinimo blogybių. Ši pozicija yra gerų unijų bei organizacijų ir konservatyvių vadų. Kita klesa beveik visų priešinga. Ji nori viską išgriauti ir naujai viską perorganizuoti. Ši klesa neko žmogaus gyvenimui bei

savybės. Prie jos priguli visi radikalai, bolševikai. Kokią naudą ši klesą darbininkams atneštų, matome iš Rusijos bolševikų... P. J.

(T. B.)

NAUJOSIOS ANGLIJOS IR ABELNAI L. D. S. APSKRICIŲ IŠVAŽIAVIMŲ REIKSMĖ.

Naujosios Anglijos L. D. S. apskritis šiais metais turėjo du didesniu išvažiaivimu ir abudu pavyko kopuikiausiai.

Pirmas išvažiaivimas buvo Lawrence, Mass., Naujosios Anglijos taip sakant cecilikų lizde, bet išvažiaivimas visais atžvilgiais pavyko gerai.

Antras išvažiaivimas buvo Hudson, Mass. ant p. Čapliko farmos. Ir tas pavyko gerai, tik į patį taip sakant gerumą užėjusi audra su lietumi nedavė išvažiaivimą kaip reikiant užbaigti.

Gryno pelno per abudu išvažiaivimu buvo apie \$500.00.

Tai tiek apie finansinę išvažiaivimų pusę, nes tas yra antnareilis dalykas, mums svarbiausia rūpi organizatyvė ir idėjinė pusės. Ir todeli ant jų ilgiaus apsisostime.

Kuomet tvėrėme L. D. S., tai buvo svarbiausias tikslas, kad lietuvius katalikus darbininkus suorganizuoti į vieną L. D. S. organizaciją, kad pasėkmigiaus galima būtų kovot prieš visoki išnaudojimą, prieš visokią skriaudą, prieš visokią apgavystę.

Sunkus tai buvo darbas anais laikais, kuomet visas ir visas veikimas koncentravosi vien laisvamanių ir cecilikų rankose. Kuomet visa viešojo opinjia buvo vien jų išdirbama ir nustatoma. Bet mes to viso nepabūgome, stojome vyrs į vyrą, petys į petį; užvirė kova, atkakli kovo, idėjinė kova. Buvo smūgiai tūkonių mūsų veiklausios veikėjus, buvo šmeižami, niekinami, pravardžiuojami, net išprovokuojami, bet mes dalai-kėme, mes kovą jau laimėjome, jau patį didžiausį mūsų išlošėme. Mes savo laimėjimai suardėme laisvamanių ir cecilikų vienybę. Dabar jie tarp savęs pešasi, kad net dul-kės rūksta, vien kitus jie kaltina už pralaimėjimus, o jie nežino, kad jie visi lygiai yra kaltais delto, kad visi stengėsi išgriauti neišgriaujamą daiktą. Jie visi kovoję prieš Kristaus Bažnyčią ir visi dantis atkando į tą amžinąją uolą, kurios nei pragaro vartai nepergalės.

Iš seniaus katalikai turėjo tris laikraščius: "Drauga," "Žvaigždė" ir "Pažangą." Tie laikraščiai buvo labai geri, bet jie buvo mūsų inteligentijos laikraščiai, liaudies didžiausia dalis jų nesuprato taip jų kalba buvo moksliska ir visas turinys taikomas ne liaudžiai, bet inteligentijai.

O katalikų priešų spauda kaip tik priešingai, stengėsi kodaugiausia prisitaikinti prie liaudies supratimo ir prie jos kalbos, tuomi gaudavo didesnį skaitlių skaitytojų ir didesnę įtekmę į visuomenę.

Atsitrado toki iš katalikų tarpo, kurie tą dalykų stovį suprato ir pasiryžo atitaisyti. Kilo sumanymas įkurti laikrašty skiriamą vien darbininkams, pritaikintą jų supratimui ir jų reikalams — tai buvo "Darbininkas," L. D. S. organas.

Bet išleisti laikrašty reikia pinigų o jų nebuvo. Čia reikėjo griebtis organizacijos, organizuoti kapitalą, įteigti laikrašty ir jį palaikyti.

To kapitalo suorganizavimu ir laikraščio spaustuvės ir redakcijos suorganizavimu daugiausia pasidarbo kun. F. Kemėšius LDS. Dvasiškis direktorius ir garbės narys. Mes, kurie veikėme nuo pra-

džios "Darbininko" gyvavimo, žinome kiek jisai yra praleidęs visokių valandų ir kaip kiekvieną poziciją reikėjo iškovoti ne tik ką iš idėjinų priešų, bet daugelyje atvejų ir iš saviškių tokių, kurie ant karto dalyko gerai nepermatydami kaip kuriems sumanymams kliudyti bandydamo.

Dabar "Darbininkas" jau stovi tvirtai, o kas jį taip tvirtu padarė? — organizacija.

"Darbininkas" gimė organizacija, augo, plėtojosi, tobulinosi organizacijos keliais ir tiesioginiu ir netiesioginiu būdu judino visuomenę prie organizatyvio veikimo taip, kad žmoneliai nekartą net patys nežinodami kodel tas daroma taip o ne kitaip, organizuotomis spēkomis veikė ar tai rengiant Spaudos Savaites, ar tai rengiant aukų rinkimus, ar tai išvažiaivimus, parodas ar ką kitą, o tas viskas buvo tam daroma, kad išauklėt katalikišką organizuotą pajėgą atrėmimui organizuotus pajėgos mūsų idėjinų priešų ir mūsų klesinių priešų.

Iš pradžių tas ejo labai sunkiai, svarbiausia delto, kad mažai kas tesuprato organizavimo svarbą, bet su laiku, juo tolyn juo daugyn atsirado pritarėjų, remėjų ir veikėjų tokių, kurie suprato kam tas yra daroma, kodel taip, o ne kitaip yra daroma ir tą darbą rėmė.

Keturi metai atgal, kuomet reikėdavo kaip kuriose kolonijose surengti paprastą margumynų vakarėlį, tai būdavo sunku surasti žmonių, kurie galėtų tinkamai atlikti uždevdamas jiems priedermes, o dabar darant milžiniškiausius išvažiaivimus kur sutraukiamas keletą tūkstančių apylinkės kolonijų lietuvų, visiems darbams yra žmonių užtektinai ir kiekvienas savo užduotį atlieka ne tik taip kaip reikia, bet kogeriausia, geriau negu kad būtų galima iš jų reikalauti ir norėt.

Tas viskas reiškia, kad mūsų LDS. jau išauklėjo katalikų liaudies visuomenėje organizatyvę pajėgą ir gabumus, o tas yra neapsakomai brangus dalykas visokiam visuomeniškame ir politiškame veikime.

Jau dabar mes matome kad laisvamaniai su cecilikais katalikų už nosies vadžioti nestengia, nebent kokioje labai apsilėidusioje kolonijoje.

Daug didesnių kolonijų viešame veikime, jei tik katalikai panori, tai jų idėjiniai priešai noroms nenoroms turi taisytis prie katalikų reikalavimų ir norų.

Toki apskričių išvažiaivimai yra mūsų kvotimai, mūsų veikėjų egzaminai ir Naujosios Anglijos apskritis šiais metais tuos kvotimus puikiai išlaikė.

Dabar dar reikia lavintis organizavimo greitime arba kitaip sakant, kad susiorganizuoti prie ko nors didesnio staiga, į 2-3 dienas, kuomet tas bus atsiektas, tuomet galėsime pasakyti, kad jau L. D. S. organizatyvė pusė yra tvarkoje ir joki priešai mūsų neapgalės.

Idejos žvilgsniu organizavimas tokių išvažiaivimų yra labai svarbu. Čia galima visokeriopus žmonių gabumus ir palinkimus pakreipti taip, kad jie būtų visuomenės veikimui naudingais.

Kas geriaus tinka į kokį biznį prie pardavinėjimo, tas įstatomas į tokią vietą kur tokių žmonių reikia. Kas tinka prie žaslų, tas prie žaslų; kas prie dainų ar muzikos, tas prie dainų ar muzikos, kas tinka prie tvarkos darymo, tas liekasi tvarkdariu; kas susižinojimams, ištyrimams kokio dalyko, tas gauna toki ir darbą. Kas tinka kontrolei, tam pavedama kontrolė pinigų, daiktų, knygy, sąskaitų, vienu žodžiu sakant, visokios pajėgos ir gabumai inkinkoma į jiems tinkamą darbą ir paskiriama į joms maloniausią vietą. O tą viską vienija viena idėja, kad jie tą viską daro lietuvų ka-

talikų visuomenės naudai, o per tai tarnauja Tautai ir Bažnyčiai.

Kuomet taip visuomenės veikėjai įsijudina veikti, tuomet jie nežino nieko negalimo — jie ką sumanys, tai ir įvyks. Jeigu nevalios viena L. D. S. kuopa, tai valios visos L. D. S. apskritys, jei nevalios viens apskritis, tai valios du, trys apskričiai, jeigu ir tie nevaliotų, tai valios visa L. D. S., nes tai yra ta pajėga, prieš kurią mūsų idėjos priešai pasistatyti neįstengia, nes per menki į kelnius.

Todeliai visi L. D. S. nariai, norės ir pritarė jai remkie kiek galėdami kiekvieną L. D. S. organizuotą veikimą, nors jisai atrodytų ir mažiausios vertės, jis vistiek turi savo reikšmę ir savo svarbą.

Iš mažų plytų sumūrijama dideliausias bažnyčias ir neišgriaujamias tvirtoves ir drūtvietes taip yra ir su L. D. S. Prieš organizuotų darbininkų pajėgą nieks neatsialikys — delto kad tas yra negalima.

F. V.

ŠVENTO JONO EVANGELISTO PAŠALPINĖS DRAUGIJOS VALDYBA. SO. BOSTON, MASS.

PIRM. — Motiejus Zioba, 539 E. Seventh St., So. Boston, Mass.
VICE-PIRM. — Pov. Mikalauskas, 248 4-th St., So. Boston, Mass.
I PROT. RAŠT. — Jul. Savickas, 262 Fourth St., Room 7.
II PROT. RAŠT. — G. Gedminas, 126 O St., So. Boston, Mass.
FIN. RAŠT. — Mar. Brikaitė, 47 Vale St., So. Boston, Mass.
KAS. — Andr. Naudžiūnas, 16 Winfield St., S. Boston
MARŠALKA — Step. Navickas, 181 D Str., So. Boston, Mass.

Draugija laiko susirinkimus kas trečią nedėlidienį kiekvieno mėnesio 3:30 val. po pietų Bažnytinėje Salėje, So. Boston, Mass. Sekantis susirinkimas bus 21 d. Rugšėjo 3:30 val. po pietų.

L. D. K. KEISTUČIO DR-JOS VALDYBOS ADRESAI. BOSTON, MASS.

PIRMINKINAS — Jonas Adamovičius, 122 Bowen St., So. Boston, Mass.
VICE-PIRM. — Vincas Zalickas, 81 Mercer St., So. Boston, Mass.
PROT. RAŠT. — Antanas Motiejūnas, 104 Market St., Brighton, Mass.
FIN. RAŠT. — Juozas Kavalauskas, 209 East Cottage St., Dorchester, Mass.
KASIERIUS — Andriejus Zalickas, 140 6-th St., So. Boston, Mass.
MARŠALKA — Justinas Tuleikis, 130 Bowen St., So. Boston, Mass.
D. L. K. Keistučio Draugija Boston, Mass. laiko mėnesinius susirinkimus kas pirmą nedėlidienį kiekvieno mėnesio 3 val. po pietų po No. 193 Hanover St., Boston, Mass.

LIETUVOS DUKTERŲ DR-JOS PO GLOBA MOTINOS ŠVENČ. SOUTH BOSTON, MASS. VALDYBOS ADRESAI.

PIRM. — T. Ašmenskienė, 359 — 4th St.
VICE-PIRM. — A. Čyžiuvienė, 377A Broadway,
FIN. RAŠT. — O. Kaščiūtė, 259 Athens Street.
PROT. RAŠT. — M. Markuniūtė, 12 Lark Str.
KASOS GLOBĖJOS — M. Kilmonitūtė, 249 River St., Mattapan, Mass.
J. Pečiukoniūtė, 190 Kneeland Str., Boston, Mass.
MARŠALKA — Ona Mizgirienė, 135 C Str.
43 Hawkens St., Boston, Mass.

MUZIKOS MOKYKLA.

D. L. K. Vytauto Beno ir Orkestros Muzikaliskoje Mokykloje mokinama ant visokių instrumentų. Norintieji išmokti atsiskaukite. Kambarys: 339 Broadway, S. Boston, Mass. (18)

"DARBININKO" ĮGALIO-TAS AGENTAS.

Šiuomi pranešam Grand Rapids, Mich. ir apėlinkės lietuviams, kad JUOZAS MARGELIS įgaliotas užrašinėti laikrašty "Darbininką" ir priliimėti apgarsinimus. Jo adresas: JUOZAS MARGELIS, 544 Myrtle St., Grand Rapids, Mich.

LINKSMA GIRDĖTI

Linksma yra mums, pranešti visuomenei, kad LIETUVOS AMERIKOS PRAMONĖS BENDROVEI puikiai sekasi varyti darbas liuosavimo Lietuvos ekonomiskai.

LIETUVOS AMERIKOS PRAMONĖS BENDROVĖS pamatuosna patiesta Lietuvos pramonė apimanti šakas: — Importo-Exporto, Konstrukcijos ir Industrijos.

1) Importo ir Exporto šaka netiktai įsteigta, sutvarkyta, bet jau ir veikia iš New York'o. Įvairių tavorai ir maistas gabenama į Lietuvą laivais aprūpinimui Lietuvos gyventojų. Šis exporto skyrius patarnauja ir Amerikos lietuviams priimdams ir išpildydams užsakymus ir persiusdamas sušėlpmo dovanas (drabužius, maistą) saviems Lietuvos. Jis patarnaus ir Lietuvos gyventojams priimdams ir perveždamas tą ką jie turės išsiuntimui, del apmainymo prekių ar išpardavimo, svetur. Šį skyrių veda gerb. B. F. Mastauskas. Norėdami susižinoti ir reikalaudami informacijų šios šakos veikime adresuokite: — Lithuanian American Trading Co. Export Dept. 6 W. 48-th St., New York, N. Y.

2) Konstrukcijos skyrius įsteigtas ir jau plačiai išleides į veikimą. Delei išlavinimo toj šakoj darbininkų ir prirengimo jų išpildymui užimtų kontraktų statymo namų, dirbtuvių, bažnyčių etc. Lietuvoj; savo veikimą, tuolaikiniai, praktikuoja čia Amerikoje. Liet. Am. Pramonės Bendrovė, prijungus Lietuvų Statymo Bendrovę, apipirko plotus žemės už \$100,000.00 mieste Akron, Ohio, vietoj kur, dabartiniame laike, didžiausiai biznis plečiamas Amerikoje. Ten statoma, po kontraktais, namai prie kurių dirba vien lietuviai ir tai L. A. Pram. Bendrovės šėrininkai. Jeigu bus suspėta visus, užimtus, kontraktus statymui išpildyti iki persikėlimui į Lietuvą, tai vertė čia Bendrovės pastatytų namų sieks į \$1,000,000 milijoną dolerių. Reikia pažymėti kad Bendrovė yra padariusi kontraktą ir statys ten jau vietos lietuviams bažnyčią. Išpardavus tuos lotus ir namus Bendrovė padarys nemažiau \$100,000.00 gryno pelno. To skyriaus vedėjas yra p. S. Radavičius. Norėdami gauti toj šakoj informacijų adresuokite: — Lithuanian American Trading Co. Construction Dept. 130 Wooster Ave., Akron, Ohio.

3) Industrijos arba išdirbystės skyrius taip-gi jau įsteigtas ir jau Bendrovė yra prisiruošus statyti dirbtuves išdirbimui linų ir vilnų Lietuvoj. Pradedant žalia medžiaga, tai yra tik nukirptų vilnų, iki puikiausiu gelumbių; nuo nurautų linų, iki puikiausios audeklo (perkelio) gatavų siuvimui. Kadangi medžiaga, tai išdirbystei, bus gaunama Lietuvoj, pertai ir pradėti veikimą, imant iš praktiškos pusės, negalima kitur tik Lietuvoj. Todėl, kaip tik bus galima, Bendrovė tuoj pradės ten savo veikimą, nes jau plėnai gatavi ir viskas priruošta: specialistus toj išdirbystėj turime, mašinos užorderiuotos. Vedėju to skyriaus yra p. C. J. Mekšras. Adresas susinešimams ir informacijoms toj šakoj: — Lithuanian American Trading Co. Tudushy Dept. 806 W. 11-th St., Chester, Pa.

Iš šito kas viršų pranešta Tamsta galite matyti, kad darbas yra varomas ištikrųjų, su dideliu pasistengimu, užtai ir eina pasekmingai. Apart to Bendrovė yra įsteigus keletą mažesnių biznių kaipo: agentūrą laivokarčių, pinigų siuntimo, susinešimo biurą su Lietuva etc. Reikia žinoti kad ir pelnas už įdėtus pnigus į šėrus daromas jau gana didelis. Ateinančiam L. A. P. Bendrovės Direktorių susirinkime, bus tariama apie išmokėjimą dividendų. O dividendai tikimasi bus dideli, kurie gaus, turės kuo pasidžiaugti.

Bet-gi vienok nereikia užmiršti, kad čion paminėti Lietuvos Amerikos Pramonės Bendrovės užimti darbai yra milžiniški. Reikalauja daug jėgų ir kapitalo. Tie darbai, su laiku, atneš, neapsakomai, didelią naudą Lietuvai ir gerą pelną turės, pats lietuviai, šėrininkai.

Todėl, kad tą greičiaus atsieks, reikia būtinai, tuojaus, sukelti nors vieną milijoną dolerių kapitalo išperkant visas Bendrovės šėras.

Jeigu Tamsta neesi iki šiol užsirašęs šios Bendrovės šėrų, tai užsirašyk tuojaus nieko nelaukdamas. Jeigu jau užsirašiai, užsirašyk dar daugiau, kiek tiktai gali nes turi gerą progą išlaimėti ir išlaimėsi.

Atmink kad prisidėdamas su savo doleriais, paimdamas šėrų šios Bendrovės (1) padedi liuosuoti Lietuvą iš ekonomiskos vergijos, (2) darai prakilnų ir garbingą darbą ir (3) užtikrini pelną pats sau daug didesni neg tie pinigai būtų bankose sudėti iš kurių svetimtaučiai naudojami.

Liet. Amer. Pramonės Bendrovės šėrai parsiduoda po \$10.00 vienas. Šėrų galima pirkti kiek norima. Rašykite klausdami informacijų ir siųskite pinigus už šėrus į Centralį Bendrovės ofisą šiuo adresu: —

LITHUANIAN AMERICAN TRADING CO.,

112 NORTH GREENE ST., BALTIMORE, MD.
(Apgarsinimas)

Lietuvos Krikščionių Demokratų Atsišaukimas į Amerikos Lietuvių Katalikus.

LIETUVIŲ KRIKŠČIONIŲ DEMOKRATŲ PARTIJOS
LAISKAS AMERIKOS LIETUVIŲ KRIKŠČIONIŲ-DEMOKRATŲ VISUOMENEI.

Mes Liet. Kr.-Demokratų partijos Centro Komitetas skaitome būtinu reikalu kreiptis į pažangią Amerikos katalikų krikščionių visuomenę šiuo laišku, manydami tuo būdu atsiekti dviejų tikslų:

1) Susijungti savo pajėgas materiales ir morales tolymesniai Lietuvos valstybės darbui kurti ir

2) Padėjus savo bendrojo darbo Lietuvos darbo žmonių gerovę ir įsteigimą nepriklausomos demokratinės respublikos Lietuvos, gerai išsiaiškinti, kuriais keliais ir priemonėmis galima šiandien to viso atsiekti.

Toku būdu, kalbėdami pirmuoju klausimu turėtume visų pirma atvaizdinti jums dabartinį Lietuvos valstybės stovį, kaip visuomeniniu, taip ir politiniu atžvilgiu. Manome, jog ši reikalą ganėtinai nušvies jūsų delegatai, kurie žodžiu mokės visa tinkamai nupasakoti. Mes gi turime tik pamatuoti keletą mūsų nusistatymo ypatinimų, kurie galbūt kelia jūms kokių-nors nesupratimų, ar abejonių. Tai-gi, mes manome, jog Lietuvoje prieš nepriklausomybę išgausiant turi būti koordinuotas visų lietuvių visuomenės srovių ir tautinių mažumų veikimas. Tuo pagrindu Lietuvoje veikia dabartinė koalicijiniai-paritetinė valdžia. Nors per tai mūsų kr.-demokratų dalyvavimas valdžioje turi daugiau moralės negu tautinės naudos ir mes negalime praveisti tinkamų įstatymų nei žemės reformos, nei darbininkų būvio pagerinimo, nei kitais klausimais, — vis tik užsienio įvykiai rodo, jog Lietuvos nepriklausomybei išgauti Lietuvos visuomenė gali ir turi susijungti.

Mes čia pat turime keturius svetimų šalių ginkluotus priešus, tai lenkai, vokiečiai, rusai bolševikai ir rusai kolčakininkai. Lietuva nebijo tų savo priešų jau visų pirma delto, kad tai yra viešieji priešai ir apie juos visuomenė laiku ir tinkamu būdu perspėja visą šalį. Antra, Lietuva siekdama laisvės ir nepriklausomybės reaguoja į kiekvieną mūsų priešininkų žingsnį tokiu užsidegimu, kad stačiai nėra pasaukyje šalies, kuri taip vienbalsiai ir griežtai gintų savo reikalus, kaip tai matome pas mus Lietuvoje. Beto, galime nesigirdami pasakyti, jog pačioje liaudyje visų demokratinių ir tautinių obalsių remėja ir vykintoja yra visų pirma Lietuvių Krikščionių-Demokratų partija. Per tai, be abejo, krikščionys demokratai griežtai atmeta nuo savęs visus kaltinimus ir nebūtus faktus apie bet kokį susirišimą su Gabriu-Paršaičiu ir visa jo kompanija. Mes nuo pat pirmos valandos, kuomet atvyko Gabrys Lietuvon, supratome jo siekimus ir padarėme visa, kad tie siekimai neįvyktų. Mes esame priešingi bet kuriam susibendrimui su Lenkais. Mės darome visa, kad lenkai negalėtų įsivirausti mūsų šalyje, kaip čia pus, taip ir ana pus lenkų durtuvų. Norėdami, kad vokiečių kariuomenė draug su „rusiškais formacionais“ kuogreičiausiai apleistų Lietuvą ir nevargintų mūsų šalį, nes vedame smarkią agitaciją prieš vokiečius ir rusus, skelbdami jiems „visuomeninę blokadą“, t. y. kad izoliuoti vokiečius nuo bet kokio susinešimo su krašto gyventojais (boikot). Santykiuose su rusais-bolševikais mes skaitome, kad Lietuva turi pabaigti karą, kai tik mūsų krašte neliks nei vieno priešo. Mūsų karo veikimai koordinuojami su kitų pabaltijos armijos veikimu, todėl mes nekariaujame ir nekariausime del Rusijos reikalų. Mes giname vien savo šalį nuo kiekvieno Lietuvos priešo, kurs stengiasi uždėti mums naujos vergijos pančius.

Vidaus gyvenime mes aiškiai stovime už įvykinimą Lietuvoje visų pilietinių laisvių ir už įsteigimą nepriklausomos demokratinės respublikos Lietuvos. Daugelis mus kaltina žydu neapykantoje arba slaptame monarchizme. Tai-gi mes skaitome, jog tas apkaltinimas yra gryni šmeižtai. Tiesa, mes nekarta neprielankiai rašėme apie žydus, kurie užsima spekuliacija, ar kitoku būdu kenkia mūsų valstybės darbui bet mes niekuomet nekėlėme balso prieš žydų tautą ir nekaltiname jų tame, kame jie nebuvo kalti. Šiandien juo labiau mes visus neileičiame žydus, kadangi jie kas-kart aktingiaus pritraukiami prie valstybinio darbo.

Apie monarchizmą Lietuvoje sunku būtų svajoti net tiems, kurie amžin dien laukę karalių išrinksimą; juo labiau yra monarchijai priešingi krikščionys-demokratai, kuriems šiandien vadovauja didžiama grįžusių iš Rusijos visuomenės veikėjų, prisidėjusių prie kėlimo demokratinės sąmonės lietuvių tremtinių tarpe. Būtų galima dar nevienu klausimu išsiaiškinti mūsų nusistatymo ir veikimo būdus; bet nesuklystumėm pasakę, jog Liet. Kr.-Demokratų partija planingai eina prie įvykinimo savo programo (pažymėto „kairiojo sparno“) ir todėl norint pažinti mūsų darbų ir siekimus užtenka įsigilinti į minėtos programos turinį. Tik čia jau pravartu bus atkreipti jūūsų dėmesį į keletą reikalų, be kurių mes krikščionys-demokratai negalėsime įvykinti savo programoje užsibrėžtų tikslų. Visų pirma, artinantis „Steigiamajam Seimui“ Lietuvoje mes nepajėgime pakelti tinkamos visuomeninės akcijos delto, kad Lietuvoje stoka spaudos įstaigų ir kitokių propagandos įrankių. Daugelis inteligentinio jaunimo, kuris ikišiol sparčiai varė kr.-demokratų darbą šiandien liko sumobilizuotas ar savu noru tarnauja kariuome-

nėje. Spauzdinimas knygų ir laikraščių yra baisiai apsunckintos, nes Kauno spaustuvės užverstos darbu, nėra gerų prietaisų, mašinų, darbininkų (zeceerių) ir tt. Tai-gi, pas mus stoka gerai įrengtos knygų ir laikraščių leidimo įstaigos, kuri turėtų savo spaustuvę su racatine mašina, su linotypu ir panašiais dalykais; nėra taip-pat nei cinkografijos nei geros litografijos. Nenorėdami susidėti su neprijaučiančiais mums visuomenės gaivalais, kurie galėtų pakenkti mūsų idėjinei darbo pusei, reikalaujame iš jūūsų kuogreičiausios pasparties, kad kiek galint greičiau galėtumėm atnaujinti dienraštį, išleisti rimtą darbininkų laikraštį, ūkininkų laikraštį ir dailės literatūros žurnalą. Turbūt negali kilti mažiausios abejonės, jog Lietuvos visuomeninis ir kultūros darbas yra vienas didžiųjų pagrindų mūsų šalies laisvės ir gerovės.

Lenkai ir kiti, norėdami mus sukompromituoti svetimtųjų akyse, nekarta pabrėžia, jog Lietuva neturinti spaudos ir todėl negalinti būti nepriklausoma. Bet visas pasaulis žino, jog prieš karą Lietuvoje ir kitose šalyse lietuviai turėjo virš 60 periodinių leidinių, kurių didesnė pusė buvo leidžiama Lietuvoje. Tiesa, ir šiandien Lietuvoje išeina arti 12 visokių laikraščių, bet galėtų ir turėti eiti dar daugiau.

Del Lietuvių Krikščionių-Demokratų partijos organizacinio darbo Amerikoje davėme atsakančių įgaliojimų pil. Karosui ir manome, kad šiandien, laukiant lietuvių reemigracijos iš Amerikos, reikalinga yra kiek galint smarkiau praplatinti kr.-demokratų akciją Amerikos lietuvių visuomenėje. 29-VIII Kaune bus L. Kr.-D. P. konferencija, kuri sustiprins ir išlygins mūsų veikimą Lietuvoje. Svarbu yra, kad ir Amerikos lietuviai darbo žmonės, suprasdami mūsų tautos reikalų bendrumą šiaurės ir anapus okeano, rimtai ir sekmingai remtų mūsų politinę akciją viso pasaulio aktyvaizdoje, nenužengdami nuo mūsų užbrėžtojo kelio.

Primename apie tai jau delto, jog mums nesuprantama yra Mastausko ir Česnulo veikimas, kurie dar neseniai veikė Paryžiuje kaipo Amerikos lietuvių atstovai. Nevieta čionai reikšti savo abejonėms ar pasipiktinimui prieš tuos, kas apgaulingai ar klysdamas žemina dorą lietuvių kr.-demokratų visuomenės vardą. Bet mes pareiškiame, jog joks politikavimas nepajėgęs atmainyti pačios Lietuvos tautos valios — būti laisva, nepriklausoma valstybe. Svajonės apie sutrūnijusios Rusijos restauraciją arba apie „uniiją“ su Lenkija negali įvykti.

Tokiu būdu, siekdami darbo žmonių gerovės ir kurdami nepriklausomą demokratine respubliką Lietuvą mes negalime pripažinti mažiausio kompromiso su rusais ar lenkais del mūsų valstybės ateities. Mes griežtai stovime už tai, kad žemės reforma Lietuvoje būtų kuogreičiausiai įvykinta, kad paliuosotame Vilniuje dar šiemet būtų sušauktas Steigiamas Seimas ir kad būtų sutvarkytas miesto ir laukų darbininkų gyvenimas. Mes padėjome kurti Lietuvos kariuomenę, mūsų jaunimas (ateitininkai ir pavararininkai) pirmutiniai stojo savanoriais ir karžygiškai gina Lietuvos valstybę nuo priešų. Santykiuose su dabartine valdžia reikalaujame, kad kultūros ir krašto organizavimo darbas del karo nenukentėtų. Mums svarbu yra taip-pat įkurti kuodaugiausiai mokyklų ir jas palaikyti. Okupacijos metu didžiama mokyklų Lietuvoje buvo katalikų visuomenės rankose, bet dabar del stokos lėšų jų skaičius mažta, nes kaikiuros pavidamos valdžiai. Mūsų studentija negali tęsti mokslo del stokos lėšų. Todėl reikalinga yra kuogreičiausia pašalpa. Beje, tuo reikalu smulkiu žadėjo pranešti K. Pakštas.

Tarptautiniai-politiniu atžvilgiu mes matome, jog Prancūzija bevelytų mus atiduoti lenkams, o Amerika neparodo ypatingo pasiryžimo remti teisingus lietuvių tautos reikalavimus. Lietuvių manifestacija Kaune, kuri įvyko 17-VIII, pareiškė griežto protesto prieš lenkus ir Prancūzų Misijos Kaune veikimą. Tas pats pasikartoję kituose Lietuvos miestuose ir miesteliuose. Užtat Anglijos ir Amerikos atstovai buvo karštai sveikinami. Krikščionys-demokratai aktyviai dalyvauja tų protestų reikiame, žinodami, jog tautos pasiryžimas ir valia yra galingesnė jėga negu diplomatinės kombinacijos, kame jos nebūtų pinamos mūsų šalies nenaudai. Tokiu būdu lietuviai yra pasiryžę neatiduoti be ginkluoto pasipriešinimo nei vienos Lietuvos žemės pėdos.

Skaitome reikalingu visa tai aiškiai pažymėti, kadangi Liet. Kr.-Demokr. partija, kaipo galingiausia Lietuvoje, turėdama didelės įtakos į liaudį, stovi ant pamato aiškiai agresyvės politikos, nes tik tokiu būdu tikisi laimėti Lietuvos darbo žmonių būvio pagerinimo ir valstybinės nepriklausomybės. Partija vykindama savo visuomeninį darbą nėra su niekuo nesusblokavus ir turbūt nesusblokuos. Tai jai užtikrins didesnės veikimo laisvės ir didesnės vilties laimėti Steigiamajame Seime ir pačiame gyvenime. Tikimės ir neabejojame, jog Amerikos lietuviai, kurie stovi ant to paties pagrindo, kaip ir mes Lietuvoje, visomis išgalėmis tame mūsų darbe padės. Pagalba tuojaus reikalinga. Amerikiečiai! Jūs — Lietuvos viltis. Lietuvių Krikščionių Demokratų partijos Centro Komiteto

Pirmininkas M. Krupavičius
(Antspauda) Sekretorius J. Mieris.
Kaunas 20-VIII-19 m.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS.

KATALIKŲ DIENOS KAUNE.

Šį mėnesį įvyko Kaune katalikų dvasiškių eilės suvažiavimai. Juose buvo svarstoma nesavi grynai organizaciniai reikalai, bet ir šių dienų gyvenimo išskelti klausimai. Buvo tariami ir sprendžiama be savo artimiausių tikslų, apie naujosios gyvenimo sąlygose veikimo būdus ir priemones, apie sutvarkymą Lietuvos gyvenimo krikščionybės pamatais, kad nepriklausomas Lietuvos santykiuose teisingumas ir teisė viešpatautų.

1) Pirmutinis iš eilės buvo Lietuvių Katalikų Moterų Dr.-jos suvažiavimas. Iš provincijų atstovių nedaug galėjo atvažiuoti, nes tuo laiku, kaip tik buvo sustabdytas traukinių vaikišiojimas. Bet vis delto į susirinkimą atvyko apščiiai žmoniu. Susirinkimo branduolys, apie kurį sukasi visas darbas, moterų lygių teisių išgavimas, pakelimas moteryse savo vertės ir reikšmės supratimo, pilietinės sąmonės auklėjimas traukimas į visuomeninį gyvenimą, o kad visa tai geriau ir lengviau pasiekti — sutraukimas visos Lietuvos katalikų lietuvių moterų į vieną galingą gerai suorganizuotą ir veiklią moterų draugiją. Tuo tikslu nutarta šaukti Lietuvos katalikų moterų kongresą. Jis manoma įvykti rugpjūčio mėn. pabaigoje.

Iš pranešimų paaikškėjo, kad draugija Lietuvoje jau turi apščiiai skyrių, bet dar toli gražu nevisos moterų sutrauktos į vieną draugiją. Esama tokių vietų, kur nei žinoti nežino apie moterų draugiją ir jos reikalus. Organizavimas eina sunkiai. Kliudo tam organizavimo iš vienos pusės daugelio moterų pilietinis nesuipratimas, iš kitos gi — jų priešininkų statomos kliūtys. Tų kliūdų tarpe kai kur, kaip buvo matyti iš pranešimų, yra ir kunigų. Tiksliesniam ir vaisingesniam organizavimo darbu buvo tariama steigti savo sekretorijas ir instruktorių įstaiga. Instruktorius turės laikyti tas vietas, kuriose dar nepradėtas moterų organizacinis darbas ir padėti tam darbu pradžia.

L. K. Moterų draugija turi Mergaičių Ukio mokyklą Karmelavoje, kuri veda specialias agronomas. Tai mokyklai įgijo dvarelį su triobesiais ir reikalingu inventoriu. Išlaidų šiais metais turėjo 44,794 auks. 84 sk., įplaukų — 40,922 auks. 96 sk.

Susirinkimas buvo gyvas. Iš moterų veidų ir kalbų matyti buvo jų pribrendimas prie savostvio visuomenio darbo ir pasiryžimas būtinai iškovoti prideramas sau, kaipo pilnatiesiems žmonėms ir pilietėms teisias ir patogesnes gyvenimo sąlygas.

2) „Saulės“ draugijos visuotinas suvažiavimas įvyko liepos mėn. 12 d. Tas susirinkimas, galima sakyti, nepavyko. Atvykusių narių buvo nedaug. Rimtai kas nuspręsti nebuvo galima, juo labiau, kad draugija reikalinga daug naujų jėgų darinių ir medžiaginių, kad tinkamai galėtų įdirbti tą plačią dirvą, kokią yra dabar užsibrėžus. Del to nutarta šaukti kitas platesnis susirinkimas. Tas darbas atlikti pavesta kun. J. Tumeiloniui, nes senoji valdyba atsisakė.

3) Katalikų Veikimo Centro susivažiavimas įvyko liepos m. 14 d. Katalikų Veikimo Centro tapo įkurtas labai sunkiose aplinkybėse, būtent pereitais metais, kada vokiečiai žiauriai šeiminkavo Lietuvoje. Susirinkimai buvo daromi be vokiečių žinios. Visas jo darbas buvo taikomas prie tų sunkių aplinkybių. Nepaisant visa to, Centro darbas ejo gana sparčiai ir buvo apėmęs visus Lietuvos kraštus. Jo į-

kūrimas ir sekmingo darbo vedimas, tai a. a. V. Endziulaičio Centro pirmininko nuopelnas. Atsimainius gyvenimo apyvostoms — reikėjo mainyti ir pats veikimo būdas.

Suvažiavimas pavyko pilnai. Jame dalyvavo apie 100 katalikų dvasiškių ir pasaulinių veikėjų. Susirinkime buvo atsilaikę visi Lietuvos vyskupai. Buvo paliesti kalbos gerą istoriją teikia mums virš pavyzdį. Tyrinėtojai šiame si svarbiai katalikų ir tautos reikalai ir klausimai. Susirinkime daugiausia vietos užėmė kalbos apie Centro darbo pritaikinimą prie naujų gyvenimo sąlygų, jo reorganizavimą. Nutarta Centre sujungti visos katalikiškos pajėgos, padaryti jį visų katalikiškų organizacijų Centru. Nes tik toki susijungimas galės tinkamai atsiginti prieš nekatalikiškus gaivalus, kurie susispyrę į krūvą stengiasi išstumti iš viešojo Lietuvos gyvenimo krikščionybės ir sutverti ją socializmo pamatais.

Politikoje susirinkimas nutarė palaikyti tą krikščioniškąją partiją kurį stovėdama ant grynos ir tikros demokratybės pagrindo stengiasi pagerinti darbo žmonių būvį, pralinti išnaudojimo ir skriaudimo politiką iš luomų santykių ir įgyvendinti teisingumą.

Į valdybą išrinkta kun. prof. J. Meškauskas, Mielaška, Zitkevičius, kun. Kariačka ir M. Krupavičius.

4) Tą pat dieną įvyko Lietuvos Vyskupų konferencija, Tarp daugelio paliestų konferencijoje klausimų, buvo padaryta ir krikščioniškųjų patrijų programų revizija. Lietuvių Krikščionių Demokratų partijos programa rasta pilnai sutinkančia su krikščioniškos dvasios mokslo dėsniais. Vadinasi ir Krikščionių Demokratų partijos nusistatymas del žemės klausimo buvo Lietuvos vyskupų priimtas ir aprobuotas.

5) Liepos mėn. 15 d. įvyko Švento Kazimiero Draugijos narių susivažiavimas. Susirinkime dalyvavo gana daug žmonių. Draugija buvo įsikūrusi rusų laikais. Jos tad įstatai turėjo būti užtempti ant rusų liepiamo kurlpalio. Išėjus rusams, jie turėjo būti peršaisyti. Tai buvo padaryta šiame susirinkime.

Karo metu draugijos gyvavimas buvo žymiai sukludytas. Dabar jis atsigauna ir vėl stoji į savo senas vėzes. Narių skaičius vėl pradėjo augti, leidinių daugina galima leisti, nors labai nepatogus laikai: spauštuvės darbininkų mažta, popieris labai pabrango ir sunku gauti. Vis delto šiemet išleista apie 30 įvairaus turinio knygučių. Kai kurios knygutės spausdinama Tilžėje. Turi jį savo didelius namus. Narių draugija turi apie 5.000 spauštuvę ir visas reikalingas knygomis leisti įstaigas. Kadangi dabar plėčiasi ir vienuos namuos sunku visas įstaigas sutalpinti, įgaliota valdyba pirkti kitams namams.

Išrinkta nauja Revizijos komisija ir pririnkta išėjusieji Valdybos nariai.

G. T.

Kaunas, rugpjūčio 20 d.

„Jei patys sau neduosime, tai ateis svetimieji ir atims tiek, kiek jiems tinka mūsų nesiklaudami; jie nežūrės, kiek mes išgalime.“ Tai žodžiai vieno kalbėtojų, pasakyti sekmadienio mitinge, Kaune, prie Rotušės rūmų. Gerai būtų, kad tie žodžiai pasklystų po visą plačią Lietuvą ir kiekvienas jos pilietis gerai suprastų jų giliają prasmę.

Niekas gal nėra patyręs tiek svetimosios rankos sunkumo, kai lietuviai. Atsiminkime tik, ką darė mūsų krašte vokiečiai. Tuo turtu, kurį nieko nesi-

klaudami į nieką neatsižvelgdami jie atėmė mums, mes galėtume be jokių vidaus ir užsienio paskolų savo valstybę įsikurti ir ją kuogeriausiai visą kuo aprūpinti. Tais jaunikačiais, kur Izemburgas nukankino po „Arbeiter batalionus“, mes galėtume dabar mūsų sienas ginti.

Negeresnė būtų mūsų laukta, jei pakliūtum į lenkų, kolčakininkų ar bolševikų globą... Mūsų užderėjusiais javais siubuoja laukai juos vilioja. Perbadojė, išalę įsigirautę jie į mūsų žemę ir visa vėl griuvėsiais, ir tyrumomis paverstų.

Tą turi kiekvienas ir prastų prasčiausių žmogelis atsiminti. Kiekvienas privalo prisidėti prie mūsų žemės gynimo, prie valstybės kūrimo darbo. Prisidėti pasiaukojimu, darbu ar lėšomis.

Mūsų kilnūsiai jaunimas fronte savo kritinėmis turi užstojęs priešininką. Šiaip kas gyvas įtrauktas į valstybės organizimą eina įvairių įvairiausių pareigų kūrimo darbe. Bet plačiosios liaudies masės iki šiol dar lyg nerado sau atatinamos vietos prie to darbo prisidėti. Gal daug kas ir trokšta ką nors „nudirbti“, bet ką-gi žmogus sodžiuje būdamas padarysi, ką-gi čia darbuosies? Ir apima žmones apatią ir ima jie viską skersai išilgai „kritikuoti“, barti... O tuo tarpu šalis laukia jų aktingai prie darbo prisidant.

Besikuriant, bekovojanti valstybė reikalinga didelių išlaidų. Mūsų Laikinoji Vyriausybė, stovėdama ant višiškos nepriklausomybės pagrindo, stengiasi kuomažiausiai su užsienio susirišti, nes užsienio valstybės nė vienos paskolos nedaro neišsuderėjusios sau visokių patogumų mūsų šaly.

Vyriausybė nutarė pasikolinti reikalingųjų pinigų vieniems metams iš savo piliečių. Išleido tam tikrų paskolos bonų, kur rašoma, kad valstybė skolą laiduoja visu savo turtu. Kad mūsų Valstybė yra tiek jau tvirta ir pajėgs savo pažadą laikui ištesėti, matyti, jau ir iš to, kad svetimosios valstybės ir privatiniai bankai yra nemaža paskoline ir sutiktų dar skolinti. — Tai-gi paskola Valstybei nėra kokia auka, nėra kokia išmalda, bet realiausiais pagrindais parmentas komercinėmis dalykais, kuris Lietuvos Valstybei didžiausios naudos padarytų.

Čia ir atsiveria dirva plačiosios masės prisidėti prie kuriamojo darbo. Nežymi dalis tų visų poperinių „ostų“ ir „banknotų“ kurių tiek milijonų be jokios apyvartos guli Lietuvoje, galėtų padengti valstybės reikalaujamą sumą.

Šiam reikalui privalo pati save mobilizuoti visa šalies šviesomenė, kad bendromis jėgomis išaiškintų liaudžiai Valstybės paskolos esmę ir jos svarbą ir pritrauktų mases prie jos prisidėti. Jan daugely vietų susikūrę „Paskolos komitetai“, kur daroma paskaitų ir susirinkimų šiuo klausimu. Liaudis noromis lankosi ir dedasi prie paskolos. Sodžiaus inteligentija:—kunigai, mokytojai ir šiaip šviesesni sodiečiai — savo pavyzdžiu ir žodžiu ragina ir kitus prie darbo prisidėti.

Kur tokių komitetų nėra, šventa kiekvieno pareiga tuojau jų įsteigti ir pradėti darbą. Jan nekarta yra kartota, kad paskolos pasisekimas, tai mūsų visuomeninio ir valstybinio subrendimo kvotimas. Kiekvienas laivas Lietuvos pilietis, kuris pasiryžęs svetimiems nebevergauti, te pajunta savyje pareigos tą kvotimą išlaikyti. Te neatsiranda nė vieno, kuris nusigrįžtų nuo gyviausio šalies reikalo ir ramintūsi, kad už jį kiti kas reikia padarys.

(Kauniškė „Lietuva“)

Eina iš So. Boston'o utarninkais, ketvergais ir subatomis. Leidžia Am. Lietuvių Rymo-Katalikų Sv. Juozapo Darbininkų Sąjunga.

"DARBININKAS" (The Worker)

The Lithuanian tri-weekly paper. Published every Tuesday, Thursday, and Saturday by St. Joseph's Lithuanian R.-O. Association of Labor.

SUBSCRIPTION RATES: Yearly \$3.00, Boston and suburbs 4.00, 6 months 1.50, Foreign countries yearly 4.25

PADIDINO VILTĮ.

Naujausias žinios iš Lietuvos yra džiuginančios, pridodančios daug vilties. Turbūt Lietuva laimingai perleido pastarąjį didį krizį.

Kuomet atėdavo iš Lietuvos gaudinčios žinios, kuomet Lietuvos padangės apsinaukdavo, tai Amerikos lietuviai, žinoma ne visi, nusimindavo ir sakydavo, kad girdi duodam, duodam aukas ir jokio gero nėra.

Ypatingai mus turi džiuginti ir daug vilties priduoti geras derlius Lietuvoje. Tai didžiausia Lietuvos laimė. Kas būt išgalės Lietuva sušelpiti ir kaip Lietuva būt galėjus spirts prieš neprietelius, jei derlius būt buvęs blogas ir jei maisto būt reikėję iš kitų žemių gabentis.

Toliau Lietuvos laimėjimu yra tas, kad mezgasi taikos derybos su Rusijos bolševikais. Pranešama, būk Lietuvos, Latvijos ir Estijos atstovai Rygoje turėję konferenciją ir nutarę priimti Rusijos bolševikų taikos pasiūlymą.

Abelnai imant Lietuvos neprigulmybės aušra vis skaisčiau ir neprivalome abejoti apie neprigulmybės saulės užtekėjimą. Taip dalykams esant ir mažatikiai ir augštos dvasios — visi Amerikos lietuviai su padidinta energija privalome darbuotis dėl Lietuvos. Nepaliaukime išnešinėję kuosmarkiausius protestus prieš lenkus ir dėkime aukas dėl Lietuvos valdžios, siųskime jas be atidėliojimo, rinkime drabužius ir avalines Lietuvos pavargėliams.

ISIDOMĖKIME VISI.

Šiame numeryje skaitytojai ras svarbų Lietuvos krikščionių demokratų atsišaukimą ir Amerikos lietuvių katalikus. Prašome įsiskaityti į tą atsišaukimą. Gi L. D. S. kuopos tegu pasvarsto apie tai. Teisybė, jau mes pradėjome remti savo vienminčius Lietuvoje. Iš "Darbininko" jau pasiūsta Lietuvos krikščionims demokratams trys skryniai knygų. Netrukus antra tiek bus pasiūsta. Visi sąjungiečiai ir abelnai Amerikos lietuviai katalikai privalo susijusti rinkti, aukuoti knygas ir aukuoti pinigų jų persiuntimui. Tai pirmas mūsų bus žingsnis. Vėliau pakalbėsime apie tai plačiau, nes privalome rimtai rengtis paremti Lietuvos kr.-demokratų.

KAS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE.

HARTFORD, CONN.

Šv. Cicilijos choras laikytame susirinkime rugs. 4 d. nutarė surengti koncertą. Iš naujausių dainų surinktų vargonininko p. Kamantaucko. Nutarė pirkti pijaną, bet neturėdami užtektinai išde pinigų, tai tuojaus nariai sumetė paskolą ir pijanas jau perkams.

Skolino po \$50.00 p. Kamanatauckas, P. Stankevičius ir Ona Motiejūtė. Jurgis Mockus \$25.00, B. Sidlauskas \$20.00, P. Jankauskas \$5.00.

Šis choras daugumai yra žinomas. Dalyvavo išvažiuojuose apskričių Conn. valstijos organizacijų.

Laikė vakacijų turėjo išvažiuoti ant laivo Conn. upės, kur kartu dalyvavo gerb. kun. A. A. Vaškėlis. Dabar sergančiam gerb. klebonui kun. J. Ambotui, kuris yra lisonbutyje Šv. Franciškaus. Nupirko gražu buketą kvietkų. Visi su nekantrumu laukė pasveikstant gerb. klebono. Vienas gabus tenoras ir solistas Apolinoras Norkevičius apsidėdė su p-le Marijona Šiuleikiute.

Iškilmingas šliubas buvo 10 d. rugsėjo. Buvę choras bažnyčioje patarnautė giedojimu. Taipgi užkvietas choras ant vestuvių. Pavirdingos buvo vestuvės, be jokio svaigalų. Įduota graži dovana jaunai porai. Linksmų ilgiausių metų.

P. Jankauskas.

NEW PHILADELPHIA, PA.

Šv. Grigaliaus choro išvažiuojimas. Nuo senai vietinis Šv. Grigaliaus choras, vadovaujamas A. J. Gudaičio skyrė sau vieną pasilinksminimo dieną, kadangi šio miestelio lietuvių jaunimas veik kiekvieną šventadienį, tai šen tai ten išvažiuodavo, tadsi chorui prisiejo gana ilgokai laukti iki savo eilės. Beto choras neturėjo ir taip huoso laiko, kadangi kiekvieną progą turėdavo išnaudoti padidintumi išdo naujų vagonų, kurie statomi yra per P. A. Radzevičių iš Newark'o N. J. Galutinai 14 rugsėjo, po antrų šv. Mišių, visas choras drauge su užkvietais svečiais išsirengė į pasilinksminimo vietą, taip vadinama Lake Run, kame nuo 1 iki 8 val vakaro linksminosi. Tai visokiais pritinkamais jaunimui žaislais, tai dainomis ir tt. Protarpiais pasisotindavo išsigerdavo ant viršaus esančio šaltinio vandienių, kurį dėl didesnio skonio mergaitės pagardino eukrinųjų išleistu iš citrino ir pamerančių sultimis. Seniai pauksni sedėdami ir pipkės rukjdami, džiaugėsi žiūrėdami į jaunimą besilinksminantį, o protarpiais, kuomet jaunimas užtraukia kokią nors dainelę, tai patis seniai, bei senutės, nepasigailėjo plojimo savo sustingusių rankų. O jaunimas, ištroškęs girių atbalsio, noriai linksmino svečius savo dainelėmis. Tik vakaro sulaukus, kuomet saulutė slėpė savo spindulius, duodama ženkla, kad jau diena pasibaigė. Visas choras drauge su svečiais pasijudino namo link dainuodami "Eisim Svetoliai Namu."

Iš viso išvažiuojuose dalyvavo suvirš 80 asmenų. Kelmas.

PORT RICHMOND, PA.

Rugsėjo 14 d. nedėlio 7 val. vakare Lietuvių Muzikališko sveatinė ir vyko draugijų susirinkimas. Pirm. Stanislas Bajorianas, atidarė susirinkimą. Buvę svarstoma svarbus dalykai, dėl Lietuvos. Ponia Janušauskienė, išde, kad reikia gelbėti Lietuvą, nes žiemai ateinant reikė drabužių. Priimta ir nutarta išrinkti kolektoarius rinkti drabužius. Po to buvo užklausta kas link Lietuvos kariuomenės. Yra tam išrinktas kapitonas Petras Janulianas.

M. S. D.

BRIGHTON, MASS.

Brightonas yra dalimi Bostono, taigi susiminimas sermėgų, tas pats kaip ir Bostone. Bet lig šiol pas mus ramų. Langai sveiki. Lietuvių apgyventojų vietoj randasi skerdyklos. Skerdyklų darbininkai susiorganizavo į uni-

WORCESTER, MASS.

Aukos surinktos ktn. J. Laukaičio prakalboje 22 d. rugpičio. Po \$10.00 Imotas Tamašauskas, J. Kaupas, V. Čirvinskis, J. Vaitekunas K. Tirklikas ir Kaulakis. \$7.00 A. Sabaliauskas. Po \$5.00 Katilius, J. Dabrila, J. Malinauskas, K. Milkūšis, K. Tirklikas, M. Klimaitis, O. Safronekienė, M. Gužauskienė, K. Drižas (Phila., Pa.) ir J. Vaitkus. \$3.00 A. Šukienė. Po \$2.00 J. Levinskas, A. Stadolnikas, V. Struckis, J. Kubilionis, S. Puozis, J. Burokas, A. Civilka, J. Poškienė, A. Atkočiūnas, J. Kirmilas, A. Šalčius, A. Staniukinas, M. Bronzaitė, A. Zakaitė, M. Urmanienė, A. Visminas, V. Gudukas, T. Miliūniūtė, K. Mažeika, Gudelis, kun. N. Petkus, kun. Kelmelis, Paltanavičius, Puišys, S. Urbonavičius, P. Navickas, Z. Kaulakis, A. Mikėnas ir V. Gibavičius. 1.50 M. Varnagiriene. \$1.00 A. Palubeckas, M. Civinškie, V. Ginkus, A. Vaičiūlis, O. Zokintė. O. Sidaravičiūtė, J. Gustaitis, J. Babrauskas, J. Navikas, P. Sluckus, P. Jazvitas. S. Paltanavičienė, O. Čepulienė, Kaupienė, Kuznickas, A. Žalniauskas K. Raškauskas, Čimauskas, Radavičius, Beržinskas, M. Čivinskis, E. Baevinkienė, J. Sunelaitis, J. Čiras, O. Galevičienė, A. Nevulis, Migauskas, A. Virbalas, Šimkus, Mankus, J. Černius, A. Lozoraitis, O. Bendoraitienė, P. Šukiūtė, Dumblienė, V. Shea, B. Tumasonis, L. Kavaliauskas, O. Šivinskaitė, J. Mažeika, B. Vaškiūtė, M. Jakubičiūtė, Virakas, M. Mažeika, M. Dailidaitė, A. Valatka, K. Arbačiauskas, A. Petrauskaitė, E. Rėkienė, K. Krūšinskis, Miliuškie, K. Česnulis, M. Masilionis, M. Gedvinaitė, O. Unguraitė, J. Leonaitė, R. Migauskienė, M. Ulevičienė, A. Dauginienė, A. Paulauskas, O. Žemaitaitienė, E. Saukas, J. Čaplikas, P. Skrickis, A. Šibas, S. Keršis, J. Dubinskas, P. Stepanauskas, J. Skrinškas, J. Vaitkus, A. Serafinas, J. Jasunias, J. Debeikis, J. Palevičius, J. Adomukaitis, S. Freimonas, A. Židonis, R. Glavickas, A. Račkauskas, P. Petrauskas, M. Krūšinskienė, M. Valiukonis, J. Sidaras, A. Motukaitis, O. Kardonienė, J. Jaskonis, F. Migauskiūtė, J. Zemaitaitis, M. Palevičius, O. Garmukė, M. Kvekšienė, P. Karosaitė, S. Danaitis, E. Račkauskaitė, A. Šalaševičius ir John Larkin.

Smulkių surinkta \$6.55. Viso labo \$262.55. Aukos, surinktos per kun. Laukaičio prakalbas, Lietuvos pakraščiams — 24 d. rugpičio, 1919 Worcester, Mass. Aleksandras Budrevičius \$20.00. A. Mažeika, J. Skrinškas, V. Rimša, F. Valentučiūčius ir V. Galevičius po \$10.00. Po \$5.00 A. Karsokas, J. Salatka, E. ir J. Gudzevičiai, J. Frankiūtė, K. Sinkevičius, P. Augunas, Z. Bakšūtė, Galčiūviene, J. Mažakienė, M. Kupčienė, J. Zemaitaitis, A. Karalaitis, S. Arasemavičius, ir A. Adomavičius. J. Sidaravičius \$4.00. J. Navikas \$3.00. Po \$2.00 M. Bublys, P. Milius, M. Veniukė, A. Tamulevičiūtė, L. Meškienūtė, P. Kundrotavičius, U. Žiogaitė, J. Juškevičiūtė, S. Čičius, V. Blusas, J. Karalaitis, S. Galimas, P. Kvetinskis, A. Galčius, O. Kairevičiūtė, V. Valukonis, M. Stelmokienė, P. Česnienė, J. Šemelevičius, J. Akstinas, F. Kamblevičius, J. Smolskis, F. Jakaitis, ir Z. Kaulakis. K. Stelmokas \$1.50. Po \$1.00 O. Kunigiūtė, O. Bublionė, M. Filiponiūtė, A. Boblienė, J. Kirmilas, M. Grigaitienė, E. Ginkus, P. Valinkskienė, F. Plutakis, S. Lukšis, O. Keršis, F. Jezukevičius, E. Keršis, O. Gludžinskaitė, E. Katinas, Kašėta, P. Skliutas, O. Dominaitis, P. Smaliukas, P. Črigas, F. Bobinas, P. Račkauskas, O. Butkevičienė, NN, V. Kvietinskis, P. Kardžius, V. Rimsaitė, A. Žitkus, S. Augunas, J. Kuzmickas, J. Gudukas, O. Mocejuniūtė, J. Kušlevičius, A. Stankevičius, K. Lekeckas, J. Kandratavičius, J. Glavickas, J. Valen-

WATERBURY, CONN.

Sukirto!!! Rugsėjo 14 d. 1919. Per kun. J. Laukaičio prakalbas suaukauta \$1.667.47. Kas subytis Waterbury? A. E. Petrauskaitė.

BRIDGEPORT, CT.

Bridgeporto Lietuvių kolonija rugpj. 28 d. š. m. netikėtai susilaukė brangaus svečio ypatoje kun. Laukaičio, kursai vien tiktai po didesnes kolonijas tesilanko ir apie Lietuvos padėją dabartiniams lietuviams Amerikoje praneša. Laimingi tie žmonės, kuriems tenka jį pasakajant išgirsti. Neprisirengę žmonės prie aukavimo vienok sudėjo per \$200. Aukos žemiaus \$2 negarsinamos. Po \$5.00 A. Lukoševičius, J. Pocius, B. Alekna, P. Kajaekas, J. Petkevičius, D. Merkis, A. Tuska, Liniauskienė. \$4.00 Bol. Totorunas. Po \$2.00 Antanas Miliuškas, A. Šerkšnys, Jakštienė, K. Jokšytė, Stravinskienė, A. Skirka, V. Varkalis, J. Švelnina, A. Gustas, J. Gustas, K. Ivanauskas, S. Varonėlis, S. Songaila, M. Kavaliauskas, V. Baltrušaitis, K. Šimkunas, P. Milašas, A. Staniškauskas, A. Plentavičius, Mikučioniukė, ir A. Ignatavičia.

Su smulkesniom aukoms sykių pasidaro \$204.00. Pinigai pasiūsti Tautos Fondo pirmininkui kun. Urbonavičiui. Čekis už \$204.00 priimtas. Kun. K. Urbonavičius.

BALTIMORE, MD.

Kun. Laukaičio prakalba, Baltimoriečiai sukirto visus. Rugsėjo 8 d. š. m. Teikėsi mus aplankyti didžiai gerb. kun. J. LAUKAITIS, kuris buvo Baltimoriečių taip laukiamas.

Kada atėjo laikas prakalbų, žmonės nežiūrėdami nei didelių karščių, nei kitokių kliučių grusti grudosi į svetainę, ir visi sunekantrumu laukė pamatyti svečių. 8 val. vakare mūsų gerb. kl. kun. J. Lietuviškas su kitais palydovais atėjo gerb. svečiais į svetainę. Patėmyje tai žmonės pasitiko su didžiausiu entuziazmu. Net svetainė drebėjo nuo aplodismentu. Atvykus gerb. svečiui, tuoj prasidėjo programos. Bažnytinis choras vedamas p. J. Čičausko sudainavo gerb. svečiui "Lai Gyvoj Sveiks." Toliau buvo sudainuota už gerb. prez. SMETONĄ. Po tam p. O. Frankiūtė padeklemano "Pasveikinimas Svečiams," ir suteikė gerb. svečiui gyvu rožių buketą. Bažnytinis choras sudainavo keleta gražių dainelių, kurios nusisekė puikiai.

HARTFORD, CONN.

Rugsėjo 10 d. ėia kalbėjo gerb. kun. J. Laukaitis. Nors nebuvo iškalno plačiai garsinta, bet žmonių labai daug susirinko. Gerb. Kalbėtojas neapsakomai aiškiai išdėstė dabartinę Lietuvos padėją ir suvedė į artimą pažintį su Lietuvos žmonių ir kareivių troškimais. Aukų surinkta arti \$600.00. Dar trumpai kalbėjo Česnulis. Jo kalba buvo per aštri, niekuriuos uslaikė nuo aukavimo. bet Hartforddiečių duosnumas dėl Tėvynės Lietuvos, išlaikys iki galui. Šelpėjų skaičius vis auga tokių būdų Hartforddiečiai nenuleis rankų patol, pakol Lietuva, pilnai taps Laisva ir Neprigulminga. Dura Sargas.

WORCESTER, MASS.

tukevičius, J. Jurkevičius, J. Svirskas, P. Bartkus, P. Ragailauskas, M. Kopkienė, P. Stirlys, M. Bublėnė, J. Katinas, J. Baranauskas, V. Barysas, J. Stoškus, M. Čirienė, O. Pauliukonienė, A. Pauliukonis, J. Šiaurys, V. Kereišienė, K. Ališauskas, M. Kališauskienė, J. Ginkuvienė, O. Hulevičiūtė, K. Juškevičienė, M. Dabravalskiūtė, M. Gelusevičiūtė, J. Maciulevičiūtė, J. Streimikiūtė, A. Masilionukė, K. Lucinskaitė, J. Januševičius, E. Valukoniūtė, P. Kalanta, A. Atkočiūnė, O. Mačienė, M. Svikliūtė, A. Mikienė, A. Stoškiūtė, K. Banis, J. Pustas, M. Jovaišius, J. Palubeckis, A. Sviderskis, K. Jurevičius, P. Palionis, J. Brazulis, J. Vainys, J. Ridzevičius J. Petrulis, K. Liberis, J. Galauskas, U. Domavičius, T. Mankeliumas, A. Žilinskas, M. Ledzeveckas, A. Ledzeveckas, J. Pižaga, A. Spidelnikas, V. Ponišys, M. Bulanka, B. Ambrozevičius, J. Alyta, V. Senuta, A. Mansevičius, J. Ulida, V. Puzas, J. Žemaitis, A. Račkauskas, P. Karoblis, V. Barysas, S. Ambrozevičius, V. Palukonis, J. Kašėta, P. Lukšaitis, P. Drugelis, J. Domanskas, K. Dilis, K. Lekeckas, K. Stočkauskas, M. Česnulevičius, K. Ivanauskas, J. Bimskevičius, J. Muscinskis, J. Galevičius, A. Mazronis, J. Kašėta, P. Zataveckas, J. Dimšė, K. Kereišis, S. Stolinskienė, A. Čeliesienė, A. Stadalnikas, P. Bernotavičius, P. Jurgelionis, V. Giedra, P. Grigorauskas, A. Gurevičiūtė, J. Naujokaitis, M. Serliūtė, P. Leiveris, J. Česnulevičius, O. Šimkuvienė, D. Volungevičius, NN.

Smulkių surinkta \$31.23. Viso labo \$377.34. Įžangos prie durų \$63.35. Viso labo \$723.24. Kun. J. Čeplikas. T. F. 30 skyriaus pirm.

DuBOIS, PA.

Kokis laikas atgal DuBoisiečiai sujudo Bažnyčioje statyti ir dastatyti. Daugumas jau ir aukavo dėl darbo ir nori, kad graičiausia pradėt darbą. Bet yra ir tokių, kad tą darbą ardo, nors ir priguli prie parapijos ir eina į bažnyčią, bet kita ką mano. Aš patarčiau DuBoisiečiams lietuviams ypač parapijonams pamest visus nesuipratimus, o užmanyta darbą pradėti ir varyti kol nebus užbaigtas. Nejaugi mes nesuprantam kas yra naudinga? Marytė.

LEWISTON, ME.

Rugsėjo 13 d. Moterų draugija N. P. P. Šv. buvo parengę "Vainiku balių." Žmoniu atsilankė pusėtinas burelis. Vainikuotai taipgi buvo nemažai. Už gražiausius vainikus buvo net paskirtos 5 dovanos. Pirmą dovaną tai buvo gaidys, kurį buvo padovanojus p-nia Z. Bražienė. Jį laimėjo p-lė Z. Baniulaitė. Šiaip viskas nusisekė puikiai, buvo žaista įvarus tautiški žaislai ir tt. Atsilakusieji visi buvo patenkinti. Nelaimė.

Mockaus bus teismas.

Strokas cicilikam. Kaip Mocku Lewistone suareštavo ir valdžia paliepė tuojau iš Maine valstijos išskraustyti, tai Mockus neklausė valdžios paliepimą išsigančinti iš Maine valstijos, bet nusi baladojo į mūsų kaimynus Rumford, Me. manydamas, kad niekas nežino, bet ir ėia nabagėlis susigrobo karšto. Ne taip kaip Lewistone, bet buvo paleista tik po kaucijos \$2.500.00 ir rugsėjo 17 d. bus teismas. Kaip Maeku suareštavo Lewistone tai cicilikai už tą Mockaus nelaimę žadėjo Vydiams atmokėti. Na kaip išragirdo, kad ir Rumfords suareštavęs ir paleista tik po \$2.500.00 kaucijos ir 17 d. rugs. bus teismas,

DOMEI AMERIKOS LIETUVIŲ IESKANČIŲ SAVO GIMINIŲ LIETUVOJE.

Man važiuojant į Lietuvą daugelis Amerikos lietuvių inprašė paieškoti jų giminių ir pažįstamų Lietuvoje. Nuvykęs Kaunan visus paieškojimus pasiunčiau Apskričių Valdyboms, klebonams ar šiaip žymioms ypatoms, prašydamas jų paieškojimus induoti kam reikia. Ypatingai del laiko stokos ir svarbių reikalų negalėjau Lietuvos kaimų aplankyti, tik keliuose svarbesniuose Lietuvos punktuose teko būti. Atsakymų į pasiūstus paieškojimus gavau nemažai, juos paskelbs "Darbininkas." Kurie dabar atsaky-

LAIKRAŠČIŲ!

Tūkstančiai Amerikos lietuvių norėtų gauti pasiskaityti laikraščius, leidžiamus Lietuvoje. Dabar jų galite gauti. Karosas ir Romanas atvežė jų pilną didelę skrynią. Jų gausite pūdelį, kuriame bus įvairių laikraščių. Galite gauti trijos kombinacijose. No. 1. Laisvė 2 ekz. Saulėtekis 1 ekz. Lietuvos Ūkininkas 1 ekz. Neprikl. Lietuva 1 ekz. Garsas 1 ekz. Vienių 1 ekz. Žemaitija 2 ekz. Lietuva 2 ekz. "Aušra" 1 ekz. Plakatas iš Lietuvos Proklamacija iš Lietuvos. No. 2. Žemaitija 3 ekz. Lietuva 3 ekz. Laisvė 3 ekz. Neprikl. Lietuva 1 ekz. Saulėtekis 1 ekz. Przyjaciel Ludu 1 ekz. Glos Litwy 1 ekz. Ziemia Kovenska 1 ekz. Lietuva 4 ekz. Laisvė 4 ekz. Žemaitija 4 ekz. Saulėtekis 1 ekz. Neprikl. Lietuva 1 ekz. Už kiekvieną pūdelį tik \$1.00. Kainos paskirtos nevisai. Kainos paskirtos suvisai pigios, nes kiti ima po 15c. už numerį. Patariame parsitraukti agentams ir pardavinėti su šiokiu tokiu sau pelnu. Skubėkite su užsakymais. "DARBININKAS," 242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

MUZIKALIŠKAS VAKARAS

Rengia L. VYČIŲ 26 KUOPA. NEDELIOJ, RUGSĖJO-SEPT. 21 D., 1919. Bus POBAŽNYTINĖJE SVETAINĖJE, WORCESTER, MASS. 7 VAL. VAKARĖ. Programa išpildys High School'ės orchestra. Taipgi dainuos Bostono solistai. Kadangi dar pirmas toks vakaras Worcesteryje, kviečiame visus kuoskaitlingiausiai atsilankyti ir paremti mūsų jaunimo organizaciją. Širdingai visus kviečia VALDYBA.

Šviežienos iš Lietuvos.

TIESIOG IŠ LIETUVOS — KAUNO. Puikiausių atvirlaiškių tiesiog iš Lietuvos parvežė atstovai Karosas ir Romanas. Yra 35 rūšių spalvuoti ir paprastų, kurios parduoda po 5c. ir 2 — 5c. MES PARDUOSIME 35 RŪŠIŲ PO VIENĄ KIEKVIENOS UŽ \$1.00. Jų parvežė aprubežiuotą skaitlių ir jau nemažai parduota. Pasiskubinkite su užsakymais. "DARBININKAS," 242 W. Broadway, South Boston, Mass.

MES JUOS PARDUODAME PO 75 CENTUS.

Užsisakykite tuojaus. "DARBININKAS," 242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

NURODYMAI.

KAIP ADRESUOTI LAISKUS Į LIETUVĄ.
Lietuvių Darbininkų Sąjungos pasiūstos knygos iš "Darbininko" Knygyno jau turi būti Lietuvoje, Kaune.
 Visus laiškus ir siuntinius adresuokite pavyzdžiui šiaip:

LITHUANIA
 From B. Sūrius,
 57 Main St.,
 Chelsea, Mass.
 U. S. A.

Antanas Ribikas,
 Kerdžių kaimo,
 Rozalino paštas,
 Panevėžio apskritis,
"DARBININKAS" SIUNČIAMAS LIETUVON.
 Kaip maistas ir drabužiai reikalingi Lietuvos žmoniems, taip lygiai reikalingi laikraščiai ir knygos.

"Darbininkas" turi būti pirmutinis pasiuntė į Lietuvą didžiausią skrynią knygų ir laikraščių vertės \$300.00. Ta skrynia knygų gal jau pasiekė Lietuvos suvargusių žmonių. Mes taip-gi sudarėme antrą didesnę skrynią ir siunčiame draug su kitomis prekėmis į Lietuvą.

Tamistos suprantate, kad pavienis žmogus arba, kad ir toki įstaiga kaip "Darbininkas" negali imtis ant savęs ir pristatyti į Lietuvą užtektinai knygų ir laikraščių. Juk ir taip Lietuvių Darbininkų Sąjunga arba "Darbininkas" išsiųsdamas 2 skryni knygų padarė auką Lietuvai apie \$800.00.

Čia reikia, kad kiekvienas Amerikos lietuvis ir lietuvaite suprastų priedermę ir reikalą ir prisidėtų aukodamas knygų arba pinigais padengimui lėšų.
 Jau visi žinote, kad laiškus, laikraščius ir knygas galima siųsti į Lietuvą.
 Kaip mes ištroškę žinių iš Lietuvos, taip-pat Lietuvos broliai ir sesutės ištroškę laukia žinių iš Amerikos.

Mes amerikiečiai esame pavalgę ir apsidengę, o vis dėlto negaudami žinių iš tėvynės lig ką praradę vaikščojame nuliūdę ir niekas nemielia.
 Tas pats ir su Lietuvos žmonėmis.
 Tai-gi siųskite kodaugiausia žinių į Lietuvą.
 Daugiausia žinių apie Amerikos lietuvių gyvenimą paduoda laikraštis "Darbininkas."

Laikraštis "Darbininkas" jau eina į Lietuvą ir kainuoja metams \$4.25. Ta kaina tik iki Naujų Metų. Nuo sausio 1 d. 1920 prenumeratos kaina bus \$4.75 metams. Nelauk, nei vienos dienos ilgiaus, bet užrašyk vienintėlį darbininkų laikraštį "Darbininką" — tuojaus.
 Jūsų tėveliai, broliai, sesers ir giminės bus labai dėkingi, nes laikraštis "Darbininkas" bus suraminimu varge ir rūpestyje.

Čia paduodame, kaip dabar tvarkoma Lietuvos paštas. Lietuvoje jau daugiau gubernijų arba rėdybų nėra. Yra tikrai apskriviai, kurie kiekvienas sudaro administratyvę provincijinę vienutę ir tiesioginiai priklauso nuo centralės valdžios, kurios sėdynė yra Vilniuje (dabar laikinai Kaune).

Tie apskriviai nesupuola su prieš karę buvusiais pavetais. Pavyzdin: Kalvarijos apskrivo visai nėra, buvusis Kalvarijos pavietas išskirstytas tarp Mariampolės, Vilkaviškio, Seinų ir Alytaus pavieto. Vėl buvusioje Kauno rėdyboje sudaryta keletas visai naujų apskričių, Naumiesčio pavietas užvardintas Šakių apskrivi ir tt. Kokios sienos dabartiniai apskriviai, mes žemiau išsiaiškinsime įstatymą išleistą Lietuvos valdžios 1 liepos, 1919 metų. Tas įstatymas šitaip skamba:

APSKRIČIŲ SIENŲ IR JU CENTRŲ ĮSTATYMAS.

I.
Apskričių centrai.
 Apskričių, kaip administratyvių vienetų, centrai nustatomi toki: Suvalkai, Seinai, Vilkaviškis, Šakiai, Mariampolė, Kaunas, Alytus, Trakai, Kedainiai, Raseiniai, Tauragė, Kretinga, Telšiai, Mažeikiai, Šiauliai, Pasvalys, Panevėžys, Ukmergė, Utena, Rokiškis, Ežerėnai, N. Švenčionys, Ašmena, Lyda, Gardinas, Sokolka, Baltstogė, Bielskas, Valkaviškis ir Belovėža.

II.
 Kitų apskričių — Ežerėnų, Naujųjų Švenčionių, Vilniaus, Lydos, Ašmenos, ir buvusios Gardino gubernijos apskričių sienos bus nustatytos vėliau, būtent, po okupacijos, kuomet bus galima, pradėti valščių organizacija.

III.
 Pasienio kaimams ir valsčiams leidžiama reikalauti priskirti juos prie geidžiamojos apskrities ar valsčiaus.

IV.
 Apskričių ir valsčių galutinas sienas tvirtina Vidaus Reikalų Ministerija.

V.
 Šio įstatymo 1 turi būti įvykdintas iki 1-VII-19 m., o galutinas valsčių ir apskričių sienų sutvarkymas turi būti pabaigtas iki 1-I, 1920 metų.

VI.
 A. Smetona, Valstybės Prezidentas.
 M. Sleževičius, Ministeris Pirmininkas.
 T. Petkevičius, Minist. Kab. Reikalų Vedėjas.

VII.
 Suulyg pačio šio įstatymo, jis jau dabar įvykdintas. Tiesą, padaryta provizija, kad pasieniniai valsčiai dar iki Naujų Metų gali reikalauti permaining, tai yra, gali reikalauti, kad būtų priskirti tan ar kitan apskritin.

Iš šito įstatymo mes dasižinome, kad iki šiol kaimai arba sodžiai pasilieka tose pat sienose, kaip buvo prieš karę. Taip-pat pasilieka tokios pat sienos ir valsčių (gminų ar vološčių). Gi gubernijos ir pavietai panaikinti, o jų vieton sudaryta 20 apskričių, kaip administratyvių vienučių.

Amerikiečiai ypačiai turėtų gerai įsitėmyti šias naujų apskričių sienas, nes tas jiems yra svarbu del sužinojimo, del rašymo laiškų. Kad dabar rašyti laišką, reikia padėti vardą to, kas turi laišką gauti, paskui reikia parašyti kokiame kaime ir valsčiuje gyvena, o paskui padėti artymiausia pašto stotį ir kokiame apskirtyje ji randasi.

Jeit tamstos plaukai šimpa darosi plonais: turite nežėjimą galvos uodis; turite pleiskannas, arba kitokių simptomus galvoje, pabūkite įsų plaukai, ar žyja, mažiau jau išpuole. Nėpagalvėkite laiko, bet prisijuskite už du centų štempij ir savo adresą, o gausite informacijas. Net kurie turite sveikus plaukus, neprošali turėti geras žinias. Bus duodami receptai. Čia rasite pasekmingą specialą. Taip-gi tie, kurie turite šlakus (daktus) bei spaugus įdekte už du centus štempi, delei informacijų. Rašykite ant adreso —

THE WESTERN CHEMICAL CO.,
 P. O. Box J., Berea, Ohio.

VALGYK VISKĄ KĄ MYLI,
 bet visados turėk savo naminėje aptiekoje gydytoją pavydale saldainių

PARTOLA
 PARTOLA išvalo vidurius ir kraują, jeigu jūs turite netikusį vidurių veikimą, blogą valgio virškinimą, galvos skaudėjimą, arba kitokių negalavimų, tai paimkit prieš eisiant gult tris saldainius

APTEKA PARTOSA,
 160 Second Ave., Dept. L. 3
 New York, N. Y.

Lietuvių Rakandų Bendrovė.
SPECIAL VAIKAMS.

Vežimėliai yra su mediniais ratiukais apsisukanti ir abi pusis. Atsileidžia ir užsidengia galas ir viršus. Parduoodame už cash arba ant išmokėsčio.

LITHUANIAN FURNITURE CO.,
 268 W. Broadway,
 So. Boston, Mass.

TEISINGIAUSIA IR GERIAUSIA LIETUVIŠKA APTEKA.
 Sutaisau receptus su didžiausia atida, nežiūrint, ar tie receptai Lietuvos ar Amerikos daktarų. Tai vienatinė lietuviška aptieka Bostone ir Massachusetts valstijoje. Gyduolių galit gaut, kokios tik pasaulij yra vartojamos. Galit reikalaut per laiškus, o aš prisijūsiu per expresą.

K. ŠIDLAUSKAS,
 Aptiekorius ir Savininkas
 226 Broadway, kamp. C St.,
 SOUTH BOSTON, MASS.
 Tel. S. Boston 21014 ir 21013

PAIEŠKOJIMAI IR REIKALAVIMAI.
 Ar norite greit parduoti pirkti, surasti? Jeigu taip, tai siųskite tuojaus į "Darbininką" pridėdami ir dolerinę Garsintis "Darbininke" apsi moka.
 Už vieną sykį 50c.
 Už tris sykius \$1.00

PARSIDUODA AUTOMOBILIUS labai pigiai. Buick 4 cilindrių 5 pasaziėrių. Visa mašinerija randasi geriausia me stovyje. Yra du nauji raptaplankiai (tires). Kaina \$365. Kreipkitės tuojaus pas
J. Maurušaitis,
 332 W. Broadway,
 South Boston, Mass.

REIKALINGA MERGINŲ
 prie dirbtuvės darbų. Prityrimo nereikalinga. Mokestis \$12.00 iš pradžios. Gera mokestis kada išmoksta darbą. Atsišaukit.
AMERICAN CAN CO.,
 Off A Street, So. Boston.

LAIVAS
 Ant pardavimo puikus "Seagull" laivas, vienas iš geriausių ir patogiausių jėginųjų laivų Bostono uoste. Pilnai aptaisytas. Inžinas geriausiame stovyje. Laivą galima apžiūrėti ir pardavimo sąlygas sužinoti pas:

BROWNFIELD & JOHNSON,
 217 Medford Street,
 Charlestown, Mass.

LIETUVIŠKA BARBERNĖ IR MAUDYNĖS.
 Gera proga Worcesterio lietuviams apsavalyti, išsimaudyti. Mes kerpame plaukus su elektrikos mašinomis gražiai ir greitai. Plaukus kerpame už 25c., subatomis už 35c. Barzdą skutame už 10c., subatomis už 15c. Ateikite, o būsite užganėdinti.
D. Mažeika ir A. Barkauskas,
 26 Ward St., Worcester, Mass.
 (10-7)

WORCESTERIO LIETUVIŲ NEJUDINAMOS NUOSAVYBĖS IR APDRAUDOS AGENTURA
 Vedama **VINCO VILKAUSKO**
 314 Main Street, Ruimas 6
 Telefonas Park 3890.

Turiu ant pardavimo daugybę gerų stubų ir farmų, didelių ir mažų, brangių ir pigių, po visas dalis Worcesterio, pas mane galite pasirinkti kokį norite. Taipgi aprūdžių geriausia Amerikos kompanijose, namus rakandus, automobilus, gyvastį ir sveikatą. širdingai kviečių visus Worcesterio lietuvius atsilankyti pas mane, o aš užtikrinu teisingą patarnavimą. Neuzmirškite adreso:
Ofisas: 314 Main Str., Room 6
Gyvenimo vieta: 63 Seymour Str.
LIETUVIAI PAS LIETUVI!

AL. POZELLO CO.
 (Buves T. ANDRUSZEWICZ Co.)
 Dirbame karūnas, veliavas, šar pas, ženklelius ir kitokių Draugystėms reikalingus dalykus. Reikale kreipkitės sekančiu antrašu:
 1908 W. DIVISION ST.,
 CHICAGO, ILL.

MALDAKNYGE
"Pulkim ant kelių"
 Pati už save kalba. Pirk dabar, nes vėliaus pritruks. Tai naujausias laidos maldų knygeje. Joje atrasi visas reikalingiausias maldas. Gražiai papuošta visokiais paveikslėliais ir tinka visiems.
 Galima gauti "Darbininke" ir pas agentus. Kaina \$1.50, \$1.85, \$2.00, \$2.50 ir \$3.50.
"DARBININKAS"
 242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

RACINE, WIS.
 Igaliotas agentas.
 Šiuomi pranešu vietas ir apielinkės lietuviams, kad aš esu agentas. Pas mane galite gauti visokių maldaknygių ir svietiškų knygų. Taip-gi užrašau laikraščius "Darbininką" ir "Draugą." Nedėliomis galite mane rasti Bažnytinėje svetainėje 815 Park Ave., Racine, Wis.

Gyvenimo vieta:
A. Valinskas,
 1332 Herreck Av., Racine Wis.

KADANGI.
 Kadangi sveikata yra perbrangi, kad ją pavojun stačius; kadangi jūs jėškote vaistų, kurie tikrai sveikatą apsaugotė de didelių lėšų; kadangi jūs norite gaut vaistus, kurie kiekviename atsitikime prašalintų nesveikatą, tai privalote pirkti vien tik Trinerio Amerikoniską Kartaus Vyno Elixerį, kuris yra tikriausiai vaistu kiekvienai skilvio nesveikatai. Vaistas turi išsidirbęs geriausi vardą bėgiu 30 metų. Jis teikia pagalbą nekenkdamas, labai priimtus ir prašalina iš vidurių visą betvarkę, delei užkietėjimo, nerviškumo ir tt. Galite jį gaut savo aptiekoje. Neuzmirškite turėt po ranka Trinerio Limentą, nesa atsitikime nikstėjimo, ištinimo, raumenų sukimo ir t. p. jis teikia ūmą ir tikrą pagalbą. — Joseph Triner Co., 1333-1343 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

LIETUVIS Dabintojas-Piešėjas.
TEOFILIS JAGMINAS.
 Dabinu bažnyčias ir teatrus. Turiu ilgų metų praktiką Europoje ir Amerikoje. Škeucus ir apskaitliavimus darau už dyką — prisiuntus plenus, arba apžiūrėjus ant vietos.
 Adresas:
 902 Beniteau Boulevard,
 DETROIT, MICH.

Ginkliamiškis.

PIRMYN TĖVNĖS SŪNŪS!..

Pirmyn, pirmyn sūnai tėvynės!
Pirmyn prieš nuožmių gūnų gaują!
Drąsiai atremkim mes krutines,
Drąsiai praliekim savo kraują!..

Tėvynę plėšia gaujos laukinės,
Liepsnoja miestai, stubos šiaudinės —
Drąsiai, drąsiai, — galvas aukštyn,
Sūnai tėvynės pirmyn, pirmyn!..

Gana draskyt Lietuvos kūną,
Gana žudyt tėvynės vaikus! —
Drąsiai užkirskim kelią gūniui,
Kurs' nor' gražint nelaisvės laikus; —

Už laisvę, garbę mūsų tėvynės,
Sukurkim ugnį viduj' krutinės! —
Drąsiai, drąsiai, — galvas aukštyn —
Sūnai tėvynės, pirmyn, pirmyn!..

Harbinas, Kovo 5, 1919.

BARDAS-ŽINYS MERLINAS.

(Lyg vertimas)

Britanijos karalius, Gortigernas, buvo neapkenčiamas savo žmonijai.

Idant Piktų užpuolimą nugalėti, negana to buvo, jog pakvietė svetimšalių stabmeldžių talka, bet dar prieš krikščionių pavaldinių valią ir norą, pirmo sau stabmeldžių, savo talkininkų, vado, Hengisto, dukterį; o, kad ją apturėjus sau už pačią, visai nesipriešino perleisti rytinę karalystės dalį Hengistui, jos tėvui to reikalaujant.

Pagaliaus gi žmonės tiesiog pakėlė smarkų maištą. Ir priežasties tame būta: atsitiko biuri šelmystė. Mat, Gortigernas, netikęs valdovas, dar labiau nevertas ir palaidūnas, sužagino savo dukterį ir, kuomet toji niekšystė išsidavė, tai net drįso mesti tą kaltę ant Germano, vyskupo iš Auferre.

Vienok gi vyskupas, garsus savo dievobaimingumu ir tvirta drąsa, likosi dar labiau mylimas ir gerbiamas. Pasidėkojant vien tik jam, Saksonai iš naujo buvo vėl sumušti.

Kunigų perspėjamas, minii keikiamas, niekšas tironas turėjo išsinešinti, pasikviesdamas su savim ir savo burtininkus. O, kuomet jų užklausė, į kurią pusę turi nusiduoti, tai jam patarė eiti į viešpatijos gilumą ir ieškoti tvirtovės, kuri jį apgintų nuo priešų.

Nuverstas nuo sosto karalius, praleidęs daug dienų kelionėje, pagaliaus pribuvo su saviškiais palydovais prie Sniegyno kalno, Kambrijos šiaurėje.

Čia-gi apsisotojo sykiu su savo burtininkais. Štai toje vietoje reikia pastatyti tvirtovę; iš aplinkybių pramatyti, matyti: bus surai, nepergalima.

Ir, neužilgo, kuomet surado darbininkus ir reikmenis statymui, tai visi akmenys ir žmonės nugrimdo žemėn.

Persigandęs Gortigernas teiravosi savo burtininkų rodos. — Kaip užkeikti piktąją dvasią, kad nekliudytų mano tikslui? — užklauso.

Po trumpos valandėlės tarimosi, burtininkai pasitarė, vienminčiai suteikė jam tokį atsakymą:

— Reikia surasti tokį vaiką, kurs neturėjo savo tėvo, užmušti jį ir jo krauju apšlakstyti žemę, ant kurios nori pastatyti tvirtovę. Kitaip negalėsi pastatydinti.

Karaliui įsakius, nelaukiamai išsiuntinėta žygūnus ir visus Britanijos pakraščius. Po ilgų ieškojimų pagaliaus buvo surastas vaikas, atsakas reikalaujamos išlygoms, sulyg pažįstamų ir motinos, liūdimio, kad neturėjo tėvo.

Jaunas kalinys, atvestas prieš nupuolusio monarkos asmeni, naiviai, iškilu balsu, jo užklauso:

— Delko-gi tavo žmonės čion mane atvedė?

— Kad užmušti tave, — atrėmė žiaurusis Gortigernas, nenujausdamas mažiausio pasigailėjimo. — Tavo krauju turi būti apšlakstyta šita vieta, ant kurios stotis turi mano tvirtovė; vien tik tuo duosis pastatydinti ir išlaikyti.

— O, kas-gi tau paliepė į tai tikėti?

— Mano burtininkai.

— Tegū prisiartina; su jais gi pakalbėsiu.

Karalius, žingeidumo apimtas, išpildė veljimus vaiko, kurs drąsiai klausinėjo susirinkusių burtininkų.

— Iš kur gi žinote, kad tvirtovės vieta turi būti apšlakstyta mano krauju? Jeigu gi ištikrųjų mokate atspėti gamtos paslaptis, tai pasakykite karaliui, kas gi randasi po žeme, vietoje, kur nori tvirtovę pastatydinti? Ar-gi bent turite apie tai suprasti maž?

— Ne, nežinome, — atsakė burtininkai.

— Tai gi, štai jums pasakyti, — tarė vaikas. — Randasi di dis ežeras; įsakykite kasti, o jį rasite.

Vaiko rodos paklaudyta ir ištikrųjų užtikto ežerą, kaip kad vaikas sakė.

— O dabar, — tęsė toliaus vaikas, — ar galėtumėte man pasakyti, kas randasi to ežero dugne?

Burtininkai ir vėl turėjo prisipažinti prie nežinojimo.

— Tai-gi, ir tą jums dar išaiškinsiu, — tarė mažas, bet nepaprastas vaikas. — To ežero dugne randasi urvas, kurį sergsti du slibinu, o kiekvienas jų pasijudinimas sujudina uolą, ežerą ir žemę.

Sulyg vaiko nurodymo, pradėta ieškoti ir tikrai surado urvą, kurį sergėjo du tarpe savęs besikaujančių slibinu. Jų vienas buvo raudonas, kitas gi baltas. Po gan ilgų imtynių pirmasis slibinas išginė iš urvo antrąjį slibiną ir nusivijo paskui jį ežerą.

— Ar išpėsi, karaliau, ką tai reiškia tu dviejų slibinų kovą? — paklausė mažasis žinys. — O, kadangi tavo burtininkai to nežino, tai-gi aš tą visą dalyką dar sykį tau išaiškinsiu. Ties du slibinu, kaip matai, turi dviejų tautos srovių spalvi: raudonoji spalva reiškia tavo veliavą, baltoji gi — Britanijos priešų veliavą. Kaip sykis Saksonams teks ji visa, bet paskui mūsų žmonės sukils ir didvyriai išvays užpuolikus net už okeano vandenų... Tu-gi, nupuolęs tironė, skubėsiis pabėgti vis toliaus ir vargingai daužysies, nes niekados nesugebėsi tvirtovės pasistatydinti... Kas link manęs, tai aš gyvensiu. Tu-gi užtektinai neturi galės, idant drįstum įsakyti, kad ištremti mane, arba, kad aplieščiau tą žemę, kurią del manęs nuskyrė laimė...

Karalius, persigandęs vaiko pranašyste, taip-gi ir naiviu jo burtininkų susimaišymu, nusvėrė galvą ties krutine ir paliepė ne-

laisvį paliausuoti, rytojaus gi sulaukęs ir vėl pradėjo bastytis iš vietos į vietą. Išėles, girių tankumynuose, stengėsi paslėpti savo pažeminimą.

Kuomi-gi buvo tas įkvėptas vaikas, tas jaunas žinys, iš kurio lūpų išėjo taip didžiai viršžemiškos galybės apreiškimas? Šin pasaulin jo atėjimą dengė paslaptys.

Tvirtina, būk jis buvo nelabojo perėjo ir vienos iš Kambrijos tyrolės sūnus. Kiek tai tikėtina, tai nežinia ir abejojama. Bet, kuomet tyrolė liko nešėta, tai nusibastė pas nekuri susikuopusių bardų mistrą, vardu Taliesinas ir surado prieglaudos vietą.

Ir, kuomet jai gimė kūdikis, tai minimas mistras suteikė jam vardą "Merlinas" ir prižadėjo jį išauklėti.

Vėliaus, nei vienas iš mistro mokinių neparodė taip daug ir tiek nepaprastų gabumų, kaip kad Merlinas. Rodėsi, kad jau iš anksto, intuitiškai valdo kilnių simbolių raktą ir širdį didžiųjų paslapčių, kurias mistras prieš jį atidenginėjo, arba, kitais žodžiais sakant, surado trejybės gyvenimo — dangaus ir žemės tamsybų — pradžias.

Būta gan daug atsitikimų, kuriuose vaikas nustebino visus aplinkynius nepaprastomis pranašystėmis, panašiai, kaip kad pranašavo nupuolusim karaliui Tortigernui.

Taliesinas suprato, kad vaikas turi augštą pašaukimą. Tai-gi, pralinkus keliems metams, iškilniai jį išveiktė bardų žiniu bei pranašu, pirm to jam įsakęs pereiti daug bandymų, reikalingų del tos garbės apturėjimo.

Merlinas, pildydamas savo pareigą, suteikė daug naudingų pataravimų Gortigerno ipėdinims, ypač Utrer Penn Dragūniui, kuriam kelis syk prigelbėjo nugalėti Saksonus.

Vienok, toms pergalėms atmokėta gyvastimis daugybės kariauninkų, kurių kaulai baltavo įvairiuose kovų laukuose.

Merlinas gi norėdamas juos pagerbti, suteikė karaliui sekancią rodą:

— Ant vienos Irlandijos kalnų viršūnės randasi neapsakomo didumo akmenys, suguldyti lyg į šokio ratą ir nuo to vadinamoji: "Milžinų "Milžinų Šokis" (Kor y Kevri)... Visame pasaulyje nesurasi paminklo tokiu tveriančio ir geriausio atsakomo mūsų kariauninkų pagarbai...

Karalius apreiškė, kad tai negalimas būdas pergabenti tuos milžiniškus granitų akmenis, bet gi Merlinas varėsi:

— Tie gi akmenys esą paslaptinai, turintieji daugybės ligų gydymo ypatybę. Vanduo, nusileidžiantys iš dangaus erdvių ir persisunkiantis į jų suderinimą, gydo žaizdas ir sugrąžina sergantiems sveikatą. Ties jų pamatu dygsta ir auga augalai, turintieji išganingų gydymo veiksmų tūkstančius.

Tuomet karalius pakvietė penkioliką tūkstančių iš saunorių tarpo ir paliepė įsėti į laivus ir plaukti Merlinui vadovaujant. Irlandijos gi karalius veltui priešinosi Bretonų išlipimui, nes jie netrukus privertė pasitraukti ir tuojaus apvaldė kalną, kur akmenys, suguldyti į keturis viduryje ratus, radosi ir garsėjo, neapsakomu savo didumu.

Vienok, tuščias buvo triušas tu penkiolikos tūkstančių darbininkų, kurie darbuos akmenų išjudinimu visą naktį ir iššias sekancią dieną; jų nei vienas nepasijudino... Antrasis vakaras artinosi; nuvargusieji ir nepatenkinį kareiviai buvo jau bemaž darbo įrankius, kuomet Merlinas inžengė į užburta milžinų akmenų ratą. Dasigavo ant akmeninės skobnės, pastatydintos viduryje, sekancijai, iškelęs virš galvos savo arfą, nulieta magišku mėnulio atspindžiu, užkaukino užkerėta dalele:

— Prisiartinio valanda! — Bunda stebūklė akmenų kuoras; keliasi ritmų taktan; atspindžiai judinasi paniurusian ratan kurs veda kertėse; jų kiekvienas pirmiausia atiduoda pagarbą tam, kuruos vada šoki...

Ir, ištikrųjų, mistiška kankle užkerėti slaptinieji milžinai išsijudino iš žemės ir lyg banda, paklusni nudienio Orfejauš pašaukimui, sekė paskui bardą net iki upės krantų.

Ilgose iškilmės eisenose perskriejo okeaną tas milžinų laivynas, pergalėdamas bangas ir palikdamas už savęs baltųjų putų sluogsnius...

Kareiviai, sugrįžę į Armoro šalį, paregėjo laukuose baltuojančius palięgusių kariauninkų kaulus, keturias milžinų akmenų eiles, suguldytas viduryje į ratą, panašiai, kaip kad Irlandijoje.

Bardas-žinys vėliaus nuveikė šimtą syk dar didesnių darbų. Sulyg jo noro pirmiausia iškilu ans garsusis Apskritas Skobnis, apie kurį užsėdavo penkioliesešimti užsitarnavusių karalystės kariauninkų ir piliečių. Prie to gi dar tvirtino, būk tai būrys tas pats žuvis ir per jį surastas skobnis, prie kurio Kristus sykiu su savo mokintiniais valgė Vakariene.

Idant galutinai taip nustatyti, tad-gi iškleiavo Žolinės iškil-mėsna į Cardenią, Galijoje, kur tuom laiku viešėjo karalius sykiu su visa savo švietusiene. Užsėdus penkioliesešimti skaitliuju apie skobnij, parinktieji kariauninkai sudėjo prižadus, būk visi turį vieną tik širdį ir visame kamė išvieno eis petys į petį, o perskurs juos bent tik mirtis.

Tas viskas dėjosį Uthero viešpatavime.

Merlinas taip-gi užreikšė, kad kariauninkai, kurie užsės prie Apskrito Skobnies, karaliaus Arturo viešpatavime, tai tiks didvyriškėsi ir apturės už pirmuosius dar didesnę garbę. Taip-pat-gi dėjo daug galimų pastangų, kad išaugštintu Arturo valdžią.

Tuo tikslu paėmė mažąjį karalaitį, dar vaikiščią, kad galėtų jis pats jį išauklėti girioje. Seneliui, vardu Antaras, pave-dė, kad globotų ir augintų, jis pats gi apsiėmė jį mokinti ir šviesti.

Ir štai koku tai būdu prie to daeita, kad Arturas liko apšauktas karaliu, Utherui mirus.

Pasiuntiniai, pribuvo pas Merliną, skundėsi ant rūpesčių ir keblumų, kuriuos staiga inpuolė baronai ir visi žmonės, kuomet prisėjo jiems rinkti ipėdinį po mirties Uthero, kurs nepaliko sūnaus.

Merlinas prižadėjo pagelbą rinkimuose ir tuo tikslu pasistengė keliauti su Britanijos žmonių igaliotiniais iki Kaerlleono miesto.

Ten į susirinkusiuosius prakalbėjo: — Kadangi geidžiata mano patarimo, tai jums suteiksiu gerą ir dorą rodą, sutinkančią su dieviškomis ir žemiškomis teisėmis. Štai prisiartina didi diena, kurioje gimė karalių Karalius. Tai-gi, jums apreiškiu, kad, jeigu toje iškilmingoje dienoje pasisite karščiausias maldas Augščiausiąjam mūsų Viešpačiui, tai stosis stebūklas ir surasite sau karalių.

Kaip tik Dievo Užgimimo dienoje, minia, išeinanti po anks-tyvų mišų, paregėjo prieš didžiuosius katėdros vartus milžiną kar-dą su onikšniū rantos apėminiu ir parašu:

Celui qui, me retinera
De par Jesus Christ roi sera*).

*Ką reiškia: "Kas mane ištrauks, Kristaus vardan, liksis karaliu."

Kaerlleono antvyskupis tuomet pakvietė šešis Britanijos ku-

nigaikščius, o taip-gi baronus ir kariauninkus, kad atliktų bandymą, nurodytą parašu, apreiškta stebūklui, viemok nei vienas neišgalėjo ištraukti kardo iš makšties, taip, jog pačiame jau gale net paprasčiausiai piliečiai bandė savo spēkas, bet-gi viskas buvo tuščia.

Tatai gi visuotis juokas apėmė visus, kuomet prie kardo prisiartino vaikas. Juo buvo ne kas kitas, kaip tik Arturas, atvestas per Antarą ant rytinių mišų. Apie Arturo gi tėvą niekas nedasi-protėjo ir niekas nežinojo.

Antvyskupis paliepė žmonėms nusimalšinti ir dar padrašino vaiką.

Stebėtinyl! — mažą rankutę ištraukė kardą be jokio sunkumo, švaistydama ore, lyg užmerkiančiais Perkūno trenksmo žaibais.

Tuo laiku pasirodė Merlinas, išaiškindamas kardo reikšmę. Buvo tai stebūklėtvėrys kardas, kurs vadinosi "Eskalibora" ir buvo surastas ant vienos užkerėtos Okeano salos, sergiamos nuožmaus slibino. Tas kardas, nuneštas plėšraus aro nagais ant neprieinamo kalno viršūnės ir ten paslėptas, rodėsi, kad negalimas buvo būdas tą kardą iš ten igauti, vienok bardas išvijo slibiną ir arą su dieviškosios savo arfos atbalsių pagelba.

Tada antvyskupis, paėmęs Arturą ir savo ranki, iškelė besispaudžiančios minios tarpe ir parodė jį žmonėms, apreiškdamas: — Štai jūsų karalius iš Dievo malonės!

Tuomet iš baronų pusės pasigirdo neužsiganėdinimo balsai:

— Neatiduosime į klaidūno rankas valdžios tokios viešpatijos, kaip kad Didžioji Britanija. Kuo gi yra vaiko tėvas?

— Žinokite, — atrėmė Merlinas, — kad tas vaikas paėma iš galingesnės giminės, negu kas iš mūsų tarpo čia susirinkusiųjų, o Antaro tėvystė yra tik tampa, kad jį globojo. Jis yra karaliaus Uthero sūnus, o aš pats jį išauklėjau ir mokinau.

Tuomet pasilėjo vienmintis apšaukimas garbei karaliaus, kurio apvainikavimas bent kiek vėliaus atsibuvo.

Arturas, užžengęs sostan, paskyrė Merliną būti karališku bardu.

Ant ko žinys-pranašas nenorėjo sutikti kitų karalių viešpatavimo laike, tai padarė dabar del garbės pakėlimo jaunajam valdytojui, kuriam pasižadėjo paaukauti visą gyvenimą; pmetė numylėtas jo girias ir persigabeno į karaliaus palocių.

Naujos valdžios pradžia nepaprastai buvo laiminga. Arturas, prigelbstant Merlinui, pasekmingai ir galutinai nugalėjo Saksonus ties Argorda. Bardas kovėsi pats toje karėje prie karaliaus šono, o kuomet pergalėjotai inžengė į Kaerlleono sostapij, iškelta garsias puotas garbei laimingos dieviškosios arfos su magišku kardu sandaros, kurios garsas skambėjo po visą pasaulį.

Netrukus gi pradėta kūnyti slaptąjį suokalbį prieš karalių ir jo bardą.

Po pergalės ties Argorda, praėjus nekuriu laikui, Arturas vedė sau pačią, dukterį Skotijos karaliaus, Leodogano, kuriam buvo prigelbėjęs sykiu su Apskrito Skobnies kareiviais ir Merlinu.

Gražioji Ginevra, persičmusi didžiais darbais to, kurs taip vyriškai valdė bauginančiu Eskalibora, visai neišgalėjo paslėpti savo ištikimū gerbimo ir balsiai prasiatarė:

— Kaip laiminga bus mergelė, kurios patraukimas pagundytojų didvyrių kariauninką ir, kaip nelaiminga ta, kurią paniekins!

Arturas iš savo pusės lygiai gi neabejojo apie gražiąją Ginevrą, o Skotijos karalius savo pakilumu ir džiaugsmu priėmė malonią apreišką Britanijos valdovo, kurs iš talkininko turėjo būti jo žentas.

Vestuvės buvo neužilgo sutaisytos ir ištikrųjų turėjo būti laimingiausias sąryšis, jeigu ne esimas karališkame palociuje Arturo broleño, vylgungo Mordredo.

Buvo tai žmogus ambicijos pilnas, bet savyje turėjo vylgungio sielą. Jis mylėjo Ginevrą, bet už viską labiausia tykojo sosto, kad kokia nors prigavytė jį užvaldyti.

Karalienė iš vienosidė meilei jauno žmogaus, kurs netrukus ją apviešpatavo. Vienas tik asmuo įjėmė viską, juo gi buvo bardas Merlinas, kurs regėjo slaptinų suėjimus ir, be abejonės, prie pirmosios progos būtų išdrįsęs pranešti karaliui apie pačios neištikimybę ir rengiamąjį suokalbį.

Del to tai Mordredas pasirėngė, kad bent koku nors būdu pralainti bardą iš palociaus.

Tam tikslui ėmėsi klastos. Ginevros mylimasis girdėjo, būk Brocelando giriose gyvena garsi burtininkė, tatai gi puolė jam mintin pavartoti priemonę, kuria apibudinus žinio-bardo pavydą.

— Išivaizdinkie, kad esu tikras, — tarė kadaise Merlinui, — kad toji burtininkė yra vietinė, kuri žino paslaptį šaltinūs, valdo permatomybę visame kamė. Jos tai globoje tūno užkeikimai, kuriais tik ji pati tevaldo ir giriasi, būk ji daugiausia žino už visus kitus bardus, suėmus į vieną.

— Kaip ji vadinas? — užklauso Merlinas.

— Viviana, — atsakė Mordredas.

— Gerai, — atsiliepė karaliaus bardas. — Suiėskosiu ją ir persitinksiu, ar gi josios žinija viršina mane.

Neužilgo Merlinas ištikrųjų dasigavo Brocelando girių ir inžengė į uksnotas tankumynas šintamečių aržuolu, kuriems tuo laiku atidavinėta dieviška garbė.

Klaidžiodamas, atitiko srovenantį šaltinį, virš kurio šlamėju alksniai, išspuošę: tankiomis, ilgomis šakomis, lyg burtininkės plaukais, vilniuojančiais tykiu drebjimu. Sustoję, nes tai buvo užkeikimų šaltinistai-gi, svaides akmenį ir krikštines banguoles, tris kart pašaukė:

— Viviana! Viviana! Viviana!

Staiga visa giria sudejavo, uždama baisia viesula, lyg kokia milžiniška užkeikimo lyra; užverpėjo šaltinio vanduo, o iš gelmių išaugo didi, stebūklinga gelė.

Merlinas ranka paženklino slaptąją ženklą.

Gelė prasiskleidė, o iš atsiverusios širdies pasirodė spindanti esmė. Tai buvo Viviana veriančio žalumio dangale ir gėlynu vainiku ant galvos.

Apsukriū pasikrutinimu praskleidė auksinių plaukų vilniavi-mąsi, idant būtų galima geriaus prisižiūrėti Merlinui ir užkerėti jį maloniū nusijuokimu.

— Štai esu!.. Sveikas!.. Tavęs laukiau... Ko gi sau geidi nuo manęs?

— Norėjau dasižinoti, — tarė bardas, — ar tai teisybė, kad valdai kerus ir užkeikimus visai man nežinomas?

Viviana pradėjo juokties.

— A-a! — tarė pagaliaus, — daveisi kam nors įvesti save į klaidą, net iki to laipsnio, tu, visuomet esąs toks protingas ir žinąs viską? Turėčiau gi aš perviršyti žinija tave, bardų bardą, kilnų kerėtoją, aš, kuri esu nieku daugiau, kaip tik šio tyro šaltinėlio burtininkė? Velyk, pasakykie, kad atėjai-pribuvai su linksmybėmis del manęs. Klausau. Ką gi turiu padaryti, kad sutikti su tavo valia?

(Tęsa ant 7 puslapio)

KOKIUS MES TURIME PRIEŠUS?

Mes kaipo krikščionys demokratai, turime trejopus priešus: tikybinius, idėjinius ir klesinius.

Mūsų tikybiniais priešais yra visi bedievybės skleidėjai, laisvamanybės auklėtojai, nezaležninkai ir tiems panašūs gaivalai, kurie tiesą pasakius, daugiausia dangstosi "tautininkų" vardu, o ne kartą net ir "bepartyviškumu." Jie paprastai užsiupola prieš šventas tikėjimo tiesas, prieš šv. raštą, prieš šv. Tėvą popiežių prieš vyskupus ir kunigus ir abelnai prieš visą katalikišką visuomenišką veikimą jį pravaržuodami "klerikališku" o visus susipratusius katalikus vadindami "klerikalais."

Drąsesnieji ir atviresnieji iš jų net viešai skelbia, kaip dr. Šliupas kad visus kunigus reikia iškarti, bažnyčias išgrauti ir arba į laisvamanybės skleidimo urvus pakeisti, o kurie neturi tiek drąsos, tai tie bent nuolatos miniose skleidžia nepasitikejimo ir nepasitenkinimo dvasią ir bruzdėjimus dažniausia prieš kunigus, o kurie iš jų žiopliai, tai net užsiganėdina aprkramtymu klebonijos tarnaičių papadalkių ir davatų pantaplių kandžiojimu. Tai visas jų darbas, bet tame visame slepiasi neapykantos dvasia, kuri kaip gyvatė gali neatsargėsiu kataliką bile valandą įgelti užnuodinti ir amžinai pražudyti, delto kiekvienas katalikas privalo ne tik ką nuo jų šalintis kiek galint, bet dar prieš jų nedorus darbus kovoti, juos atremti ir katalikų pozicijas palei savo išgalės apginti. Ar tai žodžiu, ar tai raštu, ar centais ar kitokiū kokiu darbu ir veikimu, kurs pasirodytų reikalingas, naudingas ir parankus.

Prie idėjinių priešų mes prisikaityme laisvamanybių, socialistų ir kitokių visokių liberalų ir radikalų. Jie taip pat stengiasi išgrauti dabar esančią tvarką o pravesti savotišką idėjas: liberalai kapitalistiškas, o radikalai daug maž socialistiškės, bet kaip vienų, taip ir kitų idėjos yra remiamos ant Kristaus mokslui priešingų pamatų, tai yra jie visi savo teorijas remia materializmu arba bedievybe. Kaip su tokiomis mes negalime veikti išvien. O kad jie katalikų tarpan lenda su savo teorijų skleidimu, todėl mes prieš juos turime kovoti kaip prieš savo idėjų idėjinius priešus.

Trečioji rūšis mūsų priešų yra kapitalistai.

Mes esame žmonės darbininkai, mes sau pragyvenimą pasidarome savo uždarbiu. Mus išnaudoja ir visokiais būdais skriaudžia kapitalistai, todėl mes privalome su jais kovoti visokiais legaliais būdais, kad ne tik išsikovoti sau geresnį pragyvenimą, bet kad visokiū skriaudą iš pasaulio iš pat šaknų išnaikinti. Ta kova jau yra varoma ir kuo tolyn tuo jinau labyn išsivysto ir plėtojasi.

Prieš tuos visus trejopus priešus mes privalome visuomet budėti ir tęmyti, kad visus jų antpuolius laiku ir tinkamai atremti ir juos nugalėti. Toks yra tikslas krikščionių demokratų.

SERGĖKITĖS "INFLUENZOS."

Federal Board of health pataria žmonėms sergėti nuo visokių šalčių ir kitokių ligų, nes jie mano, kad ši met "influenza" vėl pradės platintis, už tai patariama išanksto apsisergėti.

PARDUODU geriausios išdirbystės vyriškų ir moteriškų laikrodėlius ir kitokių auksuotus ir auksu daktus. Beto parduodu **GRAMAFONUS, REKORDUS ir REINKOTUS.** Norintieji pirkti arba persitikrinti kreipkitės šiuo adresu:

Felix A. Zaleckas,
244 Broadway, So. Boston.

Viviana kalbėjo tą viską balsu, meilės pilnu, o Merlinas, kurs pribuvo žion mintim, kad reikės susitikti su baisia priešininku, staiga gi atjautė savyje didžią permainą ir stebėjosi iškiliems pagyrimams.

— Linksmių del tavęs neturiu, — atsakė bardas lygiai maloniui balsu. — Del ko gi, vienok, abejoji apie savo galę, tu, toki kerenti? Bent kas prie tavęs prisitartins, ištikrųj, galės sau įsivaizdinti kerus, nes jie gimdyti tik gali tokį gražumą, lygų tavo...
— Mano gražumas tai graža tų girių, kurių esu verpetuojanti siela. Valandoje, kuomet praeidinėjai po jų šakomis, tai visa virpėjo iš laimės. Mano nusijuokimas tai to džiaugsmo atspindis. "Štai bardas, didis bardas!" rodosi, jausliai kalbėjo visa giria. "Štai bardas! giesta ir dieviškoji jo arfa!" Tad-gi išėjau iš šaltinio gėlmės, kad geriaus jį girdėti ir apturėti visad-vertiantį pamėgimą.

Viviana, tai pasakius, prisitartino prie Merlino ir lengvu, parankiu krustelėjimu paėmė nuo jo pečių aukšninę arfą. Bardas nuo jos atėmė savo arfą su nusišypsojimu, o tame laike suvirpėjo tylios jos stygos.
— Prie tavęs mano arfa skamba, lyg inžengusi jon mistiška siela, — tarė bardas. — Moteriškė, kuri atsisako magiškosios galybių galės, kas gi žino, gal turėčiau pasipriešinti tavo lipšnumams? Ką gi nori, kad tau užkanklinčiau?
— Uždainuokite man apie tris pasaulio stebuklus.
Merlinas užgavo stygas. Niekad dar iš jų neplaukė skaisatesnė melodija. Dar nei vienas žinys neatjautė savyje tokio gilaus inkvėpimo. Viviana, rods, klausėsi ekstazoje. Iš sykiu gi užkariuota neapsakomos muzikos kerėjimu, lyg nejuočiomis atsiremė bardo krutinen.

O žavėsio daina tuo kartu persimainė į meilės giesmę, į verpetuojančią jausmų sonetą. Paskutinė styga nuvirpėjo jausmingame klikse ir pabučiavime. Arfa gi išlydo iš Merlino rankų, bet ji jo prieglobstį atsidadė Viviana.
— Myliu tave, — šnabždėjo, liedsdamas savo lūpas prie jos lūpų.
— Burtininkė nieko neatsakė, skėsdama lyg į didesnį apalpinimą ir užsimiršimą.

Ir, kuomet Merlinas išsibūdino iš gilaus inkvėpimo, tai atjautė prieš save vieną iš tų vizijų, kuriomis pranašingas jo genijus taip tankiai kankino jo vaidentuvę. Buvo tai persergėjimas prieš didžią nelaimę, kuri turėjo sudrumti jo gyvenimą.
Kad ir toli radosi, vienok aiškiausia pramatė pavojingą klasią karaliaus palociuje; paregėjo vylvingą Mordredą, kaip išveda Gineverą ir sykiu su ja pabėga į Škotiją; išgirdo skausmingą ir sielvartos pilną karaliaus Arturo nuliūdimą.
— "Merline, kur esi? del ko gi mane apleidai? Tavo tai nešimas sudarė tas nelaimes!"
Tada bardas, persiėmęs išmetinėjimu, pusiau sąmoningas iš gailėsčio, pabėgo per girią, kad kuogreičiausia stoti prieš tą, kurs jį šaukė.

Tame sekubiam greitime užmiršo net savo arfą, kuri užsiliko Vivianos rankose.

Merlinas, pribuvęs į karaliaus palocių, nieko nelaukiant, pasijęs su savim Arturą, patrukė į Škotiją, idant nugalėti Piktus ir Škotas, kurie perėjo į Mordredo pusę ir liko jo šalininkais. Ypač rūpėjo jam nubausti maištininką Mordredą ir atimti iš jo rankų Gineverą.
Bet gi be auksinės arfos, kuri uždegdavo kareivių narsumą, kova baigėsi gėdingame pasitraukime iš karės lauko.
Arturas krito mirtinai sužeistas. Jo kūnas ir kardas buvo atgabenti į Auloną, užkerėtą salą, kurią buvo užgyvenę devynios mergelės. Jos tai turėjo slaugoti ir prižiūrėti karaliaus žaizdas iki tam laikui, kuriame su didesniu, negu kitados, prisirengimu, grįžė į kovą, kad visai išstumti iš Bretanijos žemių svetimajį gaivalą.
Dėja, karaliaus sužeidimas ir pranykimas nebuvo tai vienatinė nelaimė.
Suvargintas taip daugelio nepasisekimais, kurių priežastim jis pats buvo, Merlinas prarado net sąmonę.
Visas išlėjęs, lyg kokis laukinis, nubėgo pas Vivianą.
— Tu paradaui mane, vylvinga burtininke! kam gi pasitūrėjai mano arfą, be kurios esu niekas? — rūstavosi Merlinas.
— Pasitūrėjau, idant ją tau sugrąžinti, nes žino jau, kad prisitartins diena, kurioje visai nieko neliks, išskyrus jos ir manęs, — atrėmė burtininkė.
— Tavo meilė... jį niekinu, nes tavo mylavime užmiršau savo pareigas.
— Nūn-gi surasi suraminimą ir džiaugsmą.
Ir vėlėi išnaujo apkerėjo jį visa.
— Vai! — pašaukė, verkšlendam Merlinas, lyg bejęs kūdikis, — ar-gi nežinai, kad Saksonai nužudė mano karalių? Ar-gi nežinai, kad antvyskupis Gildas grąsino mane viešu iškeikimu; kad minia, visados riaušėse, įjeigu nepasiseka, apyblaškė mane akmenimis?
— Užmirškite, užmirškite tą viską! Savo genijaus nežudykite sielvarta.
— Dėja, mano genijus jau mirė! Esu daugiau nieku, kaip tik silpnas Merlino šešelis.
— Del manęs gi visados lieki augštasis pranašas, inkvėpimo bardas. Suteikie gi man žiedą, kurį nešioji ant piršto, o didybės pilna, pasiliksiu tavo sužiedotinė.

Merlino siela staiga praregėjo.
— Moteriške, kaip gi blogai tave teisiau! — pašaukė. — Tiek sąjausmo randasi tavyje! Žiedo gi vienok tau neduosiu, nes jo pagelba galėtum mane užkeikti amžinan užsimiršimo sapnan, o aš noriu atminti.
— Tad-gi, pats nori mane prarasti?
Merlinas nieko neatsakė.
Tuo tarpu Viviana apsiašarojo.
— Tai gi, persiskirkiva, — tarė vėl burtininkė. — Vienok gi, pirm negu mane apleisi, atsigerkie vandens štai iš to šaltinio, kurio esu burtininkė. Jis tai sugrąžins tau genijų.
— Ką-gi nori tuomi pasakyti?
— Tai yra paslaptis, kurios nenorėjau tau atidengti, iki po apturėjimui nuo tavęs susiziedavimo žiedo. Gerdamas iš šaltinio vandeni, kurs sugrąžins tau protą, sykiu išgersi ir mano sielą. Vienok gi taip labai tave myliu, jog noriai pasiaukausiu del tavo pasveikimo, be pasitikėjimo paskyrimo bent kokio atlyginimo ateityje.
Jau sudėjo abi ranki, kad pasemti šaltinio vandens, kuomet sužadintas tokiu atjautimo davadu, bardas staiga ją suturėjo. Ir, svyravęs valandėlę, netrukus permainė susitūrėjimą.
— Tad-gi, gerai; įtikėsiu tau, — pratarė pagaliaus. — Gerdamas tą vandenį, atieškiosiu savo genijų, nes išgersiu tavo sielą. Tatai, likkie gi mano sužiedotinė, tu, kuri sugrąžinai mano spėkas, išmintį ir viltį.

Tai tardamas, numovė auksinį žiedą ir užmovė ant burtininkės piršto, paskui gi pasilenkė ties šaltiniu sykiu su Viviana, kuri riekė kučiomis pasėmė vandens ir priartino prie bardo lūpų.
Ir, kuomet jis noriai gėrė, išsivyravo jos balsas ir skambėjo lyg tykus meldimas:
"Gerkie, Merline, gerkie amžiną užsimiršimą, gerkie vandenį, kurs užmigdys tave ant visados mano meilėje. Ir, kam gi gražinti tau genijų. Bardų ir burtininkių laikai neužlgo pranyks, bet mūsų meilė niekad os nesibaigs, nes mūsų sieli, susivienijusi, pereis į nemirtingą tų girių sielą. Gerkie, Merline, gerkie amžiną užsimiršimą ir žengkie sykiu su manim į to šaltinio gelmes, kuriosen įmečiau tavo arfą. Iš jos neišeisiva, iki prisitartins diena, kurioje karalius Arturas sugrįžš iš užkerėtos salos, kur slaugoja ir sergsti jį devynės mergelės."

A. Matuitis.

VEIKĖJO VARGAI.

Paklauskite gerbiamieji, Ką aš pasakysiu. Visus vargus ir nelaimes, Savo aprašysiu. Kiek daug žmonių nedėkingų Ant šio svieto yra, Tik ant jųjų pažūrėjus Ašarėlės byra. Jau pakirto mano įjegas Gana rodos tvirtas. Aš apsvaigęs taip nuo darbo, Sako jie, kad girtas. Nemigau aš daug naktelių, Del tautos vis labo. Nes tiek darbo, o veikėjų Del jo nesirado. Ne viens nor dėvėti, Bet nežino su kuom darba, Ir koki pradėti. Bet palaukit, pasakysiu Aš dar vieną bėdą, Ta užvis yra skaudžiausia Ir sveikatą eđa. Jūs supraskit, kad veikėjas, Niekuomet nesnaudžia. Ir jo mintys, kaip tas vėjas, Po pasaulį audžia. Man beaugant dar pas tėvą, Lietuvos kaimelį, Pamylėjau aš merginą, O labiaus jos dalį. Jai išdėsčiau savo mintį Pakalbinau kartą: Ji sutiko ištekti Ir davė man ranką. O tas laikas po vestuvių, Atminimo vertas. Man atrodė, kad pasaulis Vien laimė sutvertas. Greit prabėgo laimės dienos Atsiskirt reikėjo. Vilgo ašaros blakstienas, Oi širdį skaudėjau. Ir likimas štai išbūrė Sielvartų man jūrę, Aš pas'ėmęs savo krepšį, Palikau ten jąją. Aš apleidau gimtą namą Ir pačiuė savo. Plaukiau skersai Okeaną, Ten sesutė mano. Atkeliavęs į šią šalį, O, darbo galybės. Nu dabar tai jau vyreli, Dirbk kad ir nemigės! Štai plati dirva prieš mane Stovi ne ant tyčių, Tai jaunimas susispietęs, Prie Lietuvos Vyčių. Aš norėdamas ingyti, Titulą veikėjo, Savo ateičiai nupinti, Vainikus reikėjo. Ir nebuvo tokio darbo, Kurs be manęs būtų Padarytas, tai ištikro Dar negimęs žūtų. Slinko metai, plaukė dienos, Dirbau net stenėjau. Darbas buvo ne už dyką, Ir aš pragarsėjau. Tartum noras manyj augo, Aš kasdien stiprėjau. Tiktai dar čia viena kliūtis, — Išsisukt norėjau. Štai papūtė naujas vėjas, Žiedą pakavosiu. Prie meilužių prisisilėjęs, Ir anas viliosiu. Kaip bematant aukso žiedą, Nuo piršto numoviau, Ir nudavęs kaip nekaltą, Į krepšį sukroviau. Mat laikiausi tos paltalės: "Ilgas plauk's", trumpas pro-

Vieton rankos, man atkišo, Lietuvišką špygą. Laikas plaukia nesustodams, It vanduo upelio. Viską neša, ką sugriebdamas, Kas pakliūn ant kelio. Ir su juomi drauge darbas Mano atsimaino; Girdžiu iš šalies man sako: "Jam neduokim vairo!" Ei, vyruti laikui bėgant Vyčiai išgudrėjo. Mano vardą kaip bematant, Jį gurbą padėjo. Tą nujausdams aš galvoju, Ką čia padaryti? Kur čia spēkas sunaudojus, Reik plenai mainyti. Štai ant kalno krašte miesto, Tuzinas vaikinų, Susitvėrė draugijėlę, "Aušrelė" vadino. Likit sveiki, tariau vyčiai, Kunigų klapėlukai. Jums netinka mano spėčiai, Jų klausys naujukai. Ir pristojęs prie "Aušrelės" Dainuoju tenoru. Kad net tyška kartais seilės Balsu taip nestoru. Štai ir vėl žinia kaip žaibas, Ausin mano tvojo. Sako, jau pradėtas darbas, Ir kas sugalvojo? Nu-gi tas, kuriam tik pečius, Pagaliu maišyti. Sako: Raudonais Kryžius, Reikia greit daryti. Ir pakviečia mat veikėjus Prie jų prisidėti. Sako, juk tai bepartvytis Darbas, reik padėti. Tiesą, juk veikėjo vardą, Ir vėl mano vargšę galvą, Taip sunkią, kaip švinas, Taip užgavo "klerikalės" Tai ten ir veikimas! Kaip bematant naują triksą, Aš vėl sugalvoju. Pasisiuvęs puikią maską, Ant veido užmoviau. Insitaisianu tokį ginklą,

Ir žuvis sunku pagauti, Kuomet vanduo tyras, Kaip tik jį imi skalauti, Tai iš bučiaus byra. Ir aš veiksiu nesustosiu Kasdien naują darbą, Kalsiu, krešiu, budavosiu, Kelsiu savo vardą. Kas be manęs ką nor veikti, Tegul pagalvoja, Tas turės rankas nuleisti, Lai verčiau sustoja. Ex-Meilužė.

Argi tinka snausti? Kurs be manęs, kad ir šventą Darbą reik pasmaugti! Pasitarus su vienminčiais, Nagi ant patyčių. Kad pakenkus anų žingsniui, Reik nukalti kryžių. Jau pradėtas darbas vyksta Ir prirengtas "stakas." Nors daugumas už tai pyksta, Sako: greit bus kapas. Tas tai niekis, nebepirmas Darbas man pradėti. Kurs nedavęs naudos jokios, Kapana reik lydėti. Ir žuvis sunku pagauti, Kuomet vanduo tyras, Kaip tik jį imi skalauti, Tai iš bučiaus byra. Ir aš veiksiu nesustosiu Kasdien naują darbą, Kalsiu, krešiu, budavosiu, Kelsiu savo vardą. Kas be manęs ką nor veikti, Tegul pagalvoja, Tas turės rankas nuleisti, Lai verčiau sustoja. Ex-Meilužė.

APSKRİCIO N. IR N. J. VALDYBŲ ANTRAŠAI.

Pirmininkas — J. Pelutis, 88 Warwick St., Newark, N. J.
Vice-pirm. — A. Mierninkas, 10 Harrison St., Paterson, N. J.
Išdininkas — J. J. Liudvinaitis, Box 411, Linden, N. J.
Raštininkas — A. J. Dymta, 456 Grand St., Brooklyn N. Y. "Garso" Redakcion.
Organizatoriai: J. J. Liudvinaitis, Box 411, Linden, N. J. A. Kazlas, 85 Prospect St., Newark, N. J. A. Gerulaitis, 177 Diekes St., Kearney, N. J.

OHIO IR MICH. L. D. S. AP-SKRİCIO VALDYBOS ANTRAŠAI.

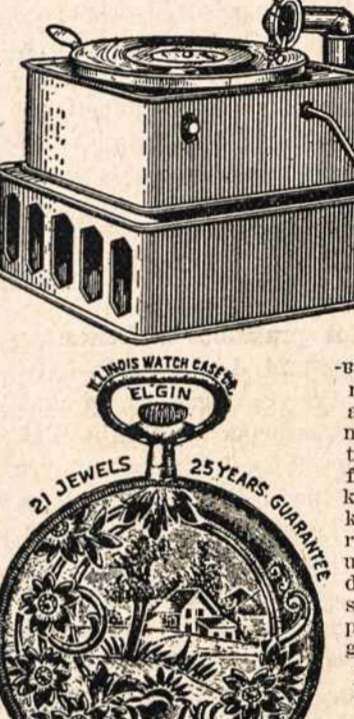
Pirm. — Kun. M. Cibulskis, 324 Alaska St., Dayton, O.
Vice-pirm. — J. Januška, 1069 E. 72-nd St., Cleveland, Ohio.
Rašt. — M. Ardžijauskas, 1653 E. 26-th Str., Cleveland, Ohio.
Ižd. — A. S. Vaitkus, Post Office Clerk, Dayton, Ohio.
Siųskite auksines, popierines ir sidabrinės bombas L. D. S Paskolos Fondan.

"Lietuvos Vyčiams"

Kiekviena tauta ir organizacija turi savo himnus ir juos gieda kiekvienoje pramogoje. Lietuvos Vyčiai turi savo organizacijos himną ir kiekvienas narys privalo jį mokėti, kad susirinkimuose, piknikuose, koncertuose galdėtų jį giedoti.
Lietuvos Vyčių himnas yra vienas iš gražiausių himnų ir jį visi gali labai lengvai įsigyti. Jo kaina:
Keturems mišriems balsams 25c.
Keturiems vyrų balsams 25c.
Žodžius parašė KUN. M. GUSTAITIS.
Muziką A. ALEKSANDRAVIČIUS.
Chorai, L. Vyčių ir kitų organizacijų kuopos ir pavienės ypatos užsisakydamos bent po 25 kopijas, gaus nuolaidą.
Užsakymus ir pinigų siųskite šiuo adresu:
"DARBININKAS,"
242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

DYKAI! GRAMAFONAS DEL VISŲ DYKAI!

MES TURIME 5 TUKSTANGIUS GRAMAFONŲ IŠDUOTI. RAŠYKITE TUOJAUS IR MES PASIŪSIM JUM VIENĄ DYKAI!

Tik pamąstykite kokį smagumą jus turėsite turėdami šį patogų gramafoną savo namuose. Šis gramafonas stipriai padarytas ir pulkiai nudallintas. Jus galėsite linksintis su savo šeimyna ir draugais be jokių išlaidų. Delko jus išledžiariate tiek daug pinigų ant brangaus gramafono, kuomet šis taip geras, kaip ir brangi mašina. Šis gramafonas yra parduodami už labai aukštą kainą, bet mes duosime šį brangų gramafoną del kiekvieno VISISKAI DYKAI. Ant trumpo laiko del to, kurie užsisakys nuo mūsų žemiaus aprašomą Aukso Denktą Laikrodėlį, šis laikrodėlis labai stiprus ir pulkiai užbaigtas artistiškais pagražinimais, turintis 21 akmenį ir 21 auksinio nikelio ir plieno, turis 21 akmenį ir taip gerai nustatytas, kad eina nei greit nei palengva. Štai kama priežastis, delko šie laikrodžiai yra vartojami profesionalų žmonių, kaip tai: mašinistai arba konduktoriai, kurie turi turėti teisingą laiką. Nedaro skirtingu, kur jus pirskite laikrodį, jus niekad os negausite geresnio net ir už \$30.00. Tie laikrodžiai paprastai parduoda už \$25.00 ir aukščiau, bet mes parduosime juos sulig dirbtuvės kainos už \$12.95 ir priedo mes dar duosime šį viršų pamintą gramafoną su penkiomis rekordomis ir vienu šimtu adatu VISISKAI DYKAI. PASTABA.—Šis pasiūlyjimas tik ant trumpo laiko, delto, kad mes turime tik 5,000 šiuo gramafonų išduoti tam reikalui, kad būtų žinomi mūsų laikrodžių turėtojai. Ant vieno adreso mes nešysime daugiaus laikrodžių, kaip vieną už kainą \$12.95. Gramafoną ir rekordus jus gausite dykai. Mes patariame jums pasiskubinti su užsakymais, nes pristatymas bus atšauktas ir jį labai trumpą laiką ir laikrodžių kainos pakils. Atsimink, kad mes jį parduodame šimtais kasdiena ir gaudame laiškus su padėkavone. Žmonės pabūdės jums, nes laikrodį jus galėsite parduoti vėl už daug aukštesnę kainą negu jus mokėjote. Gramafoną ir rekordus jus gausite dykai. Mes neklausysime jums apie pinigus iš banksto, o tik parašykite savo vardą, pavardę ir adresą aiškiai įdėdami \$2.00 kaip de poztą ir likusius užmokėsite kuomet bus pristatyta į jūsų namus. Kiekvienas turėtų pasinaudoti šiuo pasiūlyjimu, kaip, kad tuksantįjį jau padarė. Kitos tokios progos jus jau neturėsite savo gyvenime. Tai-gi rašykite šiandiena!

EUROPEAN WATCH CO.,
1065 Milwaukee Ave., Chicago, Ill. Dept. 201

KIEKVIENAS KURIS RENGIA BAKSĄ SIUNTIMUI Į LIETUVĄ PAŽIŪSTAMIEMS IR GIMINĖMS, PRIVALO SKAITYTI SEKANČIUS NURODYMUS:

KAIP SUTAISYTI SIUNTIMUI BAKSUS.

1. Parašyk į Lithuanian American Trading Co., 6 W. 48-th Str., New York City, ir gausi siuntimui reikalingas bilas ir ženklelius, kurie tik reikalingi. Prašyk po vieną visų kiekvienam baksui, kurį manai siūsti. Už tai nieko nereikia mokėti.
2. Bakso didumas turi būti 3 pėdos ilgumo, 2 pėdos platumo ir 2 pėdos augštumo iš lauko mieruojant. (Jokių kitokio didumo baksų negalima siūsti be perkrovimo. Baksas turi būti padarytas iš lentų 1/4 arba 3/4 colio storumo.
3. Išklok bakso vidų plonu aliejiniu audeklu — klejonka (panašiu į tą, kuris vartojamas stalų užtiesti).
4. Dėk į bakso drabužius, čeverykus ir visokius maisto dalykus, tik nedėk taukų, mėsos ir kvietinių miltų. Tų dalykų negalima dėti delto, kad bakso, kuriuose yra vyriausybės neperžiūrėtos mėsos arba taukų, valdžia neišleis išsiūsti. Kvietiniai miltai yra uždrausta išsiūsti į užrubežį.
5. Baksą pilnai pripildyk, taip kad sudėti daiktai nesikratytų ir neslankiotų.
6. Užkalęs viršų, apkalk apsukęs blėka ar vėla bakso aplinkui, taip kad kuri nors lentelė nepasiluosuotų.
7. Atydžiai ir gražiai išpildyk du rašteliu, kuriuos mes prisiunčiame, ir priklijuok ant bakso patogioje vietoje. Numerius, kurie randasi ant t raštelių, taip-pat parašyk ant bakso, netoli priklijuotų raštelių.
8. Už ekspresą arba už freitu vežimą pats apmokėk iki New Yorko.
9. Neužmiršk išpildyti visas tris (baltą, rausvą ir geltoną) siuntimo blanką ir visas tris išsiųsk tuojaus sykiu su money orderiu ar čekiu už siuntimą į Lietuvą, apsaugą, pristatymą Lietuvoje vietą ir p. Jei per apsirikimą prisiūstumai perdaug pinigų, kas atliks, bus sugrąžinta. Jei neužteks, mes turėsime siūsti bilą, kad primokėtumei. Prašome teisingai apskaitliuoti, kad nereikėtų mums bereikalo laiko gaisinti. Siųsk 14 centų už kiekvieną svarą pilnai pridėto bakso.
10. Mes priimsime ir mažus baksukus arba ir rišulius-bondulus, bet juos turėsime perkrauti į baksus prieš siuntimą per marias. Jei nori tokius rišulius siūsti, taip-pat paženklink, kaip ir baksus, bet prisiųsk po 18 centų už kiekvieną svarą iškaščiams.
11. Rašyk čekį ar money orderį vardu Lithuanian American Trading Co.
12. Adresuok laiškus ir siuntinius:

LITHUANIAN AMERICAN TRADING CO.,

6 WEST 48-TH STREET, NEW YORK, N. Y.

REKOMENDUOJAM, KAD DĖTI DRABUŽIUS IR ČEVERYKUS Į BAKSUS KURIUOS NORITE SIŪSTI. NEŠIOTOS DRAPANOS YRA REIKALINGOS LIETUVOJ IR TURI DIDESNĖ VERTĖ UŽ NAUJAS SUVIENYTOSE VALSTIJOSE.

VIETINĖS ŽINIOS.

PAMATYSITE NEMATYTŲ DAIKTŲ.

Išgirsite negirdėtų dalykų. Ateinančią nedėlią rugs. 21 So. Bostono ir Cambridge'o lietuviai turės progą išgirsti neseniai sugrįžusių iš Lietuvos Karoso ir Romano.

Cambridge prakalbos bus Thorndike School salėje, Spring st. Prsidės 2 val. po pietų. Be Romano dar kalbės A. Ivaškevičius, kun. P. Juškaitis ir P. Gudus. Dainuos choras, vargonininko Rekaičio vedamas.

So. Bostone pobažnytinė salėje nedėlios vakare kalbės blaivininkų surengtose prakalbose Karosas.

Delegatai parsivežė iš Lietuvos bolševikiškos duonos, Lietuvos vėliavą, puošnų, didelį, žaliomis rūtomis apsiaustą žirgvaikį, paveikslų Lietuvos bonų garsinimo. Tas viską abejose prakalbose bus parodyta. Ateikite visi.

KOMITETO SUSIRINKIMAS.

Pereito ketvergo vakarą Ivaškevičiaus ofise buvo bendrojo "Nuterotos Lietuvos Draugų" komiteto susirinkimas. Dalyvavo veikiantio komiteto nariai ir keletas kitų vietos veikėjų. Svarbiausias buvo daiktas tai išdininco Juozo Soko raportas iš aukų, surinktų prakalbose rugpj. 31 d.

Raportas toks: Lietuvon pasiūsta \$1.100 (21.000 markių). Kablegrama su apmokėtu atsakymu \$12.50. Kablegrama prez. Smetonai \$6.12. Municipal salė \$10.00. "Sandarai" už plakatus \$10.00. "Darbininkui" už koncertus \$32.00. Pas kasierių \$41.35. Viso \$1.211.97.

Vėliaus rasta konverte Jurgeliūno auka, kuri prie bendros sumos nebuvo priskaityta pradžioj. Iš viso \$1.236.97. Pas kasierių dabar \$66.35. Kadangi Kavaliauskas atsiėmė \$200 čekį ir tuomi padarė išlaidų \$1.62, tai M. Venis ir J. Sokas tą sumą padėjo iš savo kišenės, nes kito išėjimo nebuvo, nes pinigai jau buvo pasiūsti.

Komiteto susirinkimas priėmė šitą raportą. Po to susirinkimas svarstė apie Kavaliausko užsipuldinėjimus, prikašiojimus ir šmeižtus tilpusius "Sandaraj" ir "Keleivyje." Komitetas rado ir visuomenė matė iš raporto, kad minėti Kavaliausko prikašiojimai ir intarinėjimai yra be pamato. Sulg M. Venio ir Soko paaiškinimų Kavaliauskas auką atsiėmė ir darė tuos šmeižtus delto, kad aukos ne per jį buvo pasiūstos.

Gi Shawmut National banka pinigus persiuntė pagal rytmetinį tos dienos markių kursą. Plačiau apie tai bus pranešta Presos Komisijos.

DIDŽIAUSI ŠOKIAI.

L. Vyčių 17 kuopa rengia šokius subatoje rugsėjo 20 d. Lietuvių Salėje kampas E ir Silver St. Pradžia 7:30 val. vakare.

DU NAUJU DAKTARU.

So. Bostone apsigyveno du broliu daktaru Jonas ir Juozas Jonikaičiai. Ofisą atidarė 495 E. Broadway. Vienas jų ofisą turės Cambridge, Mass.

PADEKOS LAISKAS.

Aš J. Kavaliauskas pranešu, kad jau kelis numerius "Darbininko" apturėjau, iš kurio esu labai užganedintas. P-nui J. Glineckui už tai tariu širdingai acių, kad užrašė laikraštį "Darbininką." Su pagarba, J. Kavaliauskas, Dayton, Ohio.

VIETINĖS ŽINIOS.

Stiprai rengiasi. Šv. Petro bažnytinis choras po vadovyste p. M. Karbausko, stiprai rengiasi prie bažnytinio koncerto. Daininkai ant repetičių lankosi beveik visi ir uoliai dirba. Rugsėjo 17 d. prisirašė prie choro tris naujos dainininkės, p-lė E. Aukštikalniūtė, E. Dusevičiūtė ir O. Valekiūtė. Repetacijos esti tris kartus į savaitę "Giri Karaliaus" repetacijos utarininkais p. M. Karbausko namuose.

Dainius. Svarbios prakalbos ir koncertas. Rugsėjo 21 d. Šv. Petro bažn. svetainėje yra regiamos prakalbos ir koncertas. Pilnujų Blaivininkų 49 kp. Prakalbos yra svarbio tuomi, kad kalbės delegatai tik ką sugrįžė iš Lietuvos Jonas J. Romanas ir Jonas E. Karosas. Gerb. delegatai parvežė daug naujaušiu žinių, nes p. Karosas per du mėnesių važinėjo po Lietuvą, po miestus kaimus ir miestelius. Taip-gi Karosas suėso ten augščiausiais valdininkais ir politikieriais. Jis žino kokia politika dabar yra varoma Lietuvoje kur mūsų kareiviai didvyriai laiko priešus ir su jais narsiai kovoja.

Sios prakalbos bus tokios idomios, kokių Bostoniečiai dar nėra turėję. Yra pasižadėjęs kalbėti gerb. kl. kun K. Urbonavičius ir kun. J. J. Jakaitis. Dainuos Šv. Petro bažnytinis choras ir solistai, po vadovyste p. M. Karbausko. Įžanga pigi.

Rengėjai.

SVARBIOS PRAKALBOS.

Pilnujų Blaivininkų 49 kuopa rengia vakarą ant rugsėjo 21 d. Šv. Petro bažnytinėj svetainėj. Yra kviesti kalbėtojai, gerb. kun. K. Urbonavičius ir kun. J. J. Jakaitis. Bet dabar kuomet sulaukėm svečių iš Lietuvos J. E. Karoso ir J. J. Ramanausko, tai pakvietėm ir juos. Tad visi atsilankykite. Taip-gi dainuos ir bažnytinis choras, po vadovyste p. M. Karbausko. Blaivininkas.

SUSIRINKIMAS.

L. S. Blaivininkų 49 kp. bus susirinkimas rugs. 21 d. Visi nariai kviečiami atsilankyti nes turime daug svarbių reikalų aptarti tarpe kuriu bus išduoti komisijos raportai iš buvusio pikniko. Ir daug kitu dalykų bus aptarta.

Valdyba.

LIBERTY BONDSUS priima už pilnus \$50 dolerių L. A. B-vės atstovas P. Bartkevičia 877 Cambridge St., E. Cambridge, Mass.

ŠOKIAI! Rengia LIETUVOS VYČIŲ 17 KUOPA RUGSĖJO-SEPT. 20 D., 1919 M. LIETUVIŲ SALĖJE, KAMPAS E ir SILVER STS., SO. BOSTON, MASS. Pradžia 7:30 val. vakare. IŽANGA: Vyrams 50c., merginoms 30c. Grieš puikiausia orkestra visokius naujaušius ir seniausius šokius, kokių niekadoms nebuvo South Bostone. Šoks Raseinių Magdė su Kupiškių Raulu polką ir kitus lietuviškus šokius. Tai-gi kas nori linksmi laiką praleistiir smagiai pasiškoti — atekite, o užtikrinam, kad būsite pilnai užganedinti. Širdingai kviečia RENGĖJAI.

NAUDINGA KNYGA Ben-Hur ISTORISKA APYSAKA IŠ JEZAUS KRISTAUS LAIKŲ. Su puikiais drobės apdarais tik \$1.50. Toji istoriška apysaka yra išversta visose kalbose ir begalo visų branginama. Mes lietuviai ir-gi privalome branginti ir savo-namuose turėti. BEN-HUR begalo brangus veikalas, turi 472 puslapiu ir apie šimtą įvairių paveikslėlių. KAS JOJE YRA? Joje rasi aprašymą atsitikimų iš senovės laikų prieš V. Jezaus užgimimą. Toliaus rasi apie užgimimą, gyvenimą ir t. t. KAS BUVO BEN-HUR? Skaitydamas sužinosi kas buvo Ben-Hur ir kiti tuo laiku garsingji vyrai. Kaip Ben-Hur vedė į nukryžiuavimo vietą Baltazarą, Esterą ir du Galiliečių. Mes kiekvienam "DARBININKO" skaitytojui pasiūlome tą knygą įsigyti, nes kainuoja tik \$1.50 ir užtikrinam, kad būsite užganedinti ir dar savo draugams patarsite nusipirkti. Pasiskubinkite su užsakymu, nes tokios knygos greit pasiduoda ir gali jų netekti. Pinius siųskite "money order"iu arba registruotame laiške šiuo adresu: "DARBININKAS," 242 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

VIENAS IŠ GERIAUSIŲ LIETUVIŲ GRABORIŲ PETRAS AKUNEVIČIUS. Suteikia mandagų paskutinį patarnavimą kiekvienam. Taip-gi išrendavoju automobilius vestuvėms, krikštynoms ir taip draugiškiems pasivažinėjimams. OFISAS 258 Broadway, Tel. S. B. 381. GYVENIMO VIETA: 702 E. Fifth St., Tel. S. B. 1525-M. SOUTH BOSTON, MASS.

Draugijos Tėmykit! Vėliavos ir karūnos Draugijų; vėliavos tautiškios; įvairūs ženklai: kukardos, šarpas, antspaudos, guzikučiai del įvairių organizacijų ir susivienijimų. Išdirbu viską, kas tik organizacijoms reikalinga, pigiai, greit ir su dailės (artistišku) gabumu. Mūsų išdirbystė yra seniausia tarpe lietuvių Amerikoje, užtat mūsų ilgus išsilavinimas ir pripratimas jau užganedino tūkstančius draugijų. Naujos organizacijos reikalaukite probų, senos gi prisiųskite savo ženklą arba šarpą, o mes darbą atliksime pagal reikalavimą. M. A. NORKŪNAS, 16 Pleasant Str., Lawrence, Mass.

AŠ, ADOMAS A. KARALIAUSKAS, SEKANČIAI RAŠAU. Aš labai sirgau per 3 metus, nuslabnėjęs pilvelis buvo. Dispepsija, nevirštinimas pilvelio, nuslabnėjimas kraujo, inkstų, nervų ir abelsas spēky nustoėjimas viso kūno, ir buvau nustojęs vilties, kad begyvenstu. Vis sur išekoju sau pagalbos, nesigallėjau visose Amerikoje ir už rubežiu, bet niekur negavau savo sveikatai pagalbos. Bet kada pareikalavau Salutaras vaistų, Bitterio Kraujo valytojo, Nervtona, Inkstų ir Reumatizmo gyduolės, tai po suvartojimui minėtos gyduolės pradėjo mano pilvas atsistat, stiprėti, gerai dirbti. Kraujas išsivalė, dlečiai nebebadė po krutine. Vidurių režimas išnyko po užmušimui visų ligų. Bėgiu 3 mėnesių išgerdavau kas savaitę po butelį Salutaras, Biteria, ir po 3 mėn. savo paveikale pamačiau tokį skirtumą kaip tarp dienos ir nakties. Dabar jaučiuos smagiai ir esu linksmas ir 1000 sykių dėkavoju Salutaras mylistis geradėjui ir linkiu visiems savodraugams ir pažįstamiems su tokiais atsitikimais patariu nuoširdžiai kreiptis prie Salutaras: 1707 S. Halsted St. Tel. Canalunion, J. Baltrėnas, Prof. SALUTARAS, Chemical Instit 6417. Chicago, Ill.

PIRMI DIDŽIAUSI ŠOKIAI. LIETUVIŲ DARBININKŲ SAJUNGOS 1 Kp. Bus SPALIO - OCTOBER 18 DIENĄ, 1919 METUOSE LIETUVIŲ SALĖJE, KAMPAS E ir SILVER STS., SO. BOSTON, MASS. Prsidės 7:30 val. vakare. Kviečiame visus. Grieš puikiausia orkestra lietuviškus ir amerikoniškus šokius. Komitetas.

PILNUJŲ BLAIVININKŲ VAKARAS BUS NEDELIOJ, RUGSĖJO-SEPT. 21 D. 1919 Rengiama PRAKALBOS IR KONCERTAS BAŽNYTINĖJE SALĖJE, FIFTH ST., SO. BOSTON, MASS. Pradžia 7:30 val. vakare. Kalbės gerb. kunigai: J. J. JAKAITIS, Worcesterio klebonas ir K. URBANAVYČIUS vietos klebonas. Didžiausią dalį programo užpildys šv. Petro Bažnytinis Choras po vadovyste p. M. Karbausko. Beto dalyvaus septyni solistai ir viena smuikininkė. Dedama visos pastangos, kad vakaras būtų kopuikiausias. Malonėkite visi ateiti. Pusė pelno eis vargonų fondan. IŽANGA 15 CENTŲ. RENGĖJAI. (6-11-16-20)

JATUL'S ŠEIMYNIŠKOS GYDUOLĖS. Apsaugojimui savo sveikatos vartokite: Jatul's Anodia tikrai Europiško stiprumo; Jatul's Capsulax50c. Nuo užkietėjimo vidurių. Jatul's Capudache Capsules50c. Rekomenduojam nuo galvos skaudėjimo; Jatul's Cough Remedy\$1.00. Šią mediciną mes rekomenduojam nuo kosulio ir krutinės skaudėjimo; Jatul's Ext. Stomach Bitters\$2.00. Duoda stiprumą ir taiso apetitą prie valgio ir Jatul's Trejanka50c. Sudėta iš gydančių saktinių. Ir šimtai įvairių kitokių gydančių žolių galima gauti pas mus. Visokius patarimus duodam, kas link medicinos ir sveikatos. Reikalaujam agentų. Duodam gerą uždarbį. Kreipkitės žemiaus padotu adresu. Per mane galima gauti medicinų, kokių tik pasaulyje vartojama. Reikale Tamsta, su orderiu sykiu siųsk ir pinigus "Money Order"iu" arba registruotą laišką adresuokit: P. A. JATUL, P. O. Box 2128, Boston, Mass.

Sergantieji vyrai ir moterys! Jeigu jums nepasisekė išsigydyti nuo savo ligos, ir jūs jau beveik nustojote viltį kada nors išsigydyti, atekite ant examino dykai; leiskite man pažūrėti ar aš jūsų negalėsiu pagelbėti. Aš esu praktikavęs medicinoje ir gydyme per suvirė 25 meus gydymas Moteris ir Vyru nuo Kronišku, Nervų ir visokių ligų, jums mano praktikavimas gali pagelbėti, nes aš pats ypatingai išexaminavoju jus kiekvieną sykį ateinate pas mane. Aš jums suteiksiu geriausį šios gadinės gydymą ar elektrikus ar medicinos pagal savo spēkų. Jeigu pagal mano nuomonės pasirodytu kad aš jūsų negaliu pagelbėti, tai aš jūsų pinigų nenoriu. Jeigu sergi, esi slabnas arba nuvargęs, atek su manim pasikalbėti šiandiena dykai. VYRAI IR MOTERYS Kurie sergate kroniškomis, nervų, kraujo, skūros arba kokia kita liga, arba jei jūsų pilvas nevirškina, skilvis nedirba, ar jei turi reumatizmą, skausmus nugaroje arba kulose, negalite valgyti, galvos skaudėjimą, vidurių sukietėjimą, galvos sukimimą, šalčiaus galvoje, nosėje arba gerklėje pasitark su manim. NEGAIRINK DAUGIAU LAIKO. Mano ofisai yra įtaisyti su vėliausios mados elektrikus ir medicinos įtaisymais, kurie pagelbsti kur kiti būdai nieko negelbsti. Šimtai operacijų yra išvengiama vyrams ir moterims vartojan į laiką vėliausios mados išrastas gydymo būdus. Mano kainos už gydymą yra labai prienamos ir nė kiek daugiau kiek Tamsta gali ir norėsi man mokėti už naudą kurią aš Tamstai suteiksiu. Atsimink, Patarimai ir peržiūrėjimas yra dykai. Atidėliojimai, neapsižiūrėjimai ir netikės gydymas yra pavojingi. Ateik tuojau pas mane jei tu reikalauji pagalbos gerai prityrusio ir pilnai prisirengusio gydytojaus. DR. MORONEY 673 Washington St., arti Boylston St., pirmos durys nuo Gaety Teatro. BOSTON, MASS. Ofiso valandos 9 ryto iki 8 vakare Nedėdieniais ir šventėmis 10 ryte iki 2 po pietų

Puikiausias Automobilis su 7-mis sėdynėmis PASIVAŽINĖJIMUI. Del vestuvių, krikštynų ir išvažiavimų. MARTINAS VALIULIS Tel. S. B. 1404-W. S. Boston, Mass (31) Dr. Paul J. Jakmah (Jakimavičius) Priėmimo valandos: Nuo 2 iki 8 po pietų. Nuo 7 iki 8 vakare 505 W ROADWAY Cor. ST SO. BOSTON. Tel 502 S. B.

LAI GYVUOJA LAISVA LIETUVA! Tiką dabar išėjo iš spaudos paveikslas 15X20 labai gražiai atspausdintas 7 spalvose. "LAI GYVUOJA LIETUVA" Ši paveikslą turėtų koznas lietuvis įsigyti, kainu 50c. Taipgi reikalaujame agentų juos pardavinėti visose lietuviškose kolonijose. Adresnokite: NATIONAL PRESS, 73 Porter Ave., Montello, Mass.

TEL. BACK BAY 4200 DR. F. MATULAITIS Ofiso adzinos 1-8 P. M. 6-8 P. M. Gėdo viešklas ligas Priklaia Akilias. 419 Boylston St., Boston, Mass.

Lietuvis Dantistas DR. M. V. CASPER (Dr. M. V. Kasparavičius) 425 BROADWAY, South Boston, Mass. Tel. So. Boston 27. Ofiso valandos: 10-12:30 ryte 1:30-6 ir 6:30-9 P. M.

PIRMOJ KLESOS DANTISTAS Dantis ištraukiami ir pripildomi visai be skausmo, su geriausiais prietaisais, su naujų išraimų. Visą darbą gvarantuojame DR. W. T. REILLY 469 Broadway, So. Boston, Mass. PRIE DORCHESTER ST. Valandos nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakare. Nedėliomis nuo 10 val. ryto iki 4 val. vakare

DR. JOHN MACDONNELL, M. D. Galima susikalbėti ir lietuviskai Ofiso valandos: Ryt iš iki 9 val. Po pietų 1 iki 3 vakarais 6 iki 9 536 Broadway, So. Boston.

Dr. J. H. Staknevičius 276 New York Ave., kamp. Tyler St. Newark, N. Y. Ofiso valandos 9-11 RYTE TELEFONAS 9268 1-3 PO PIETU Market 6-8 VAKARE

Bell Phone Dickinson 3905 M Dr. Ignotas Stankus 3210 S. Broad St., Philadelphia, Pa. Lietuvis Daktaras ir Chirurgas. Ofiso Valandos: Nuo 9 rito iki 5 po pietu Vakaras, Ketverge nuo 6 iki 9 P. M. Nedėliomis iki 4 po pietu.

JUS GALITE SULAIKYTI PLAUKU SLINKIMA. Dermatoga sulaika plauku slinkimą, prlašina pleiskaną, niežėjimą odos galvos, augina plaukus priduoda ma joms reikalinga maista. Dermatoga padarys kad Jus plaukai bus tankus švelnus ir skaistus. Oda Jus galvoje bus tyra, pleiskanos išnyks ant visados ir plaukai nesilauks daugiamet. Reikalaujam pristusime Jums pašta svius dykai išbandymui sampala. Prisiųskite 10c. stampomis persiumiome ietu, gausi išbandymui deziute Dermaturos ir brošiuara. ARGIL SPECIALTIES CO. BOX 37. PHILADELPHIA, PA.

KAD BUT GRAŽIU. Vartok tą mosti, Ji padarys veidą TYRŲ, SKKAISTU ir BALTA. Prlašina šlakis ir spugnos nuo veido. Prdaru minkštą ir baltą odą. Kaina dešimt 75c ir \$1.00. Pinigus galima siųsti popierinį dolerį arba stampomis. Distributor Wilbert Co., P. O. Box 772, Waterbury, Ct.